

**T.C.
BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MEKANSAL PLANLAMA VE TASARIM ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİTELİK VE NİCELİK
YÖNÜNDEN İNCELENMESİ: BURDUR KENT
MERKEZİ ÖRNEĞİ**

Altunay ULU

BURDUR, 2019

**T.C.
BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MEKANSAL PLANLAMA VE TASARIM ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**AÇIK-YEŞİL ALANLARIN NİTELİK VE NİCELİK
YÖNÜNDEN İNCELENMESİ: BURDUR KENT
MERKEZİ ÖRNEĞİ**

Altunay ULU

Danışman: Doç. Dr. Cengiz YÜCEDAĞ

BURDUR, 2019

YÜKSEK LİSANS JÜRİ ONAY FORMU

Altunay ULU tarafından Doç. Dr. Cengiz YÜCEDAĞ yönetiminde hazırlanan “Açık-Yeşil Alanların Nitelik ve Nicelik Yönünden İncelenmesi: Burdur Kent Merkezi Örneği” başlıklı tez tarafımızdan okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Savunma Tarihi: 02/07/2019

Prof. Dr. Mehmet TOPAY

(Başkan)

Süleyman Demirel Üniversitesi .....

Doç. Dr. Cengiz YÜCEDAĞ

(Jüri Üyesi)

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi.....

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Samet AŞIKKUTLU

(Jüri Üyesi)

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi.....

ONAY

Bu Tez, Enstitü Yönetim Kurulu'nun _____ Tarih ve _____ Sayılı Kararı ile Kabul Edilmiştir.

(İmza)

Prof. Dr. Ayşe Gül MUTLU GÜLMEMİŞ

Müdür

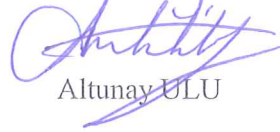
Fen Bilimleri Enstitüsü

ETİK KURALLARA UYGUNLUK BEYANI

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin ilgili hükümleri uyarınca Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Açık-Yeşil Alanların Nitelik ve Nicelik Yönünden İncelenmesi: Burdur Kent Merkezi Örneği” başlıklı bu tezin;

- Kendi çalışmam olduğunu,
- Sunduğum tüm sonuç, doküman, bilgi ve belgeleri bizzat ve bu tez çalışması kapsamında elde ettiğimi,
- Bu tez çalışmasıyla elde edilmeyen bütün bilgi ve yorumlara atıf yaptığımı ve bunları kaynaklar listesinde usulüne uygun olarak verdiğimi,
- Kullandığım verilerde değişiklik yapmadığımı,
- Tez çalışması ve yazımı sırasında patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığını,
- Bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversite veya diğer bir üniversitede başka bir tez çalışması içinde sunmadığımı,
- Bu tezin planlanmasından yazımına kadar bütün safhalarda bilimsel etik kurallarına uygun olarak davrandığımı, bildirir, aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonucu kabul edeceğimi beyan ederim.

02/07/2019

Altunay ULU

TEŞEKKÜR

“Açık Yeşil Alanların Nitelik ve Nicelik Yönünden İncelenmesi: Burdur Kenti Örneği” adlı bu çalışma Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Mekânsal Planlama ve Tasarım Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans Tezi olarak hazırlanmıştır.

Bu araştırma için beni yönlendiren, karşılaştığım zorlukları bilgi ve tecrübesi ile aşmamda yardımcı olan ve o olmasaydı bu tezin de olmayacağı çok değerli Danışman Hocam Sayın Doç. Dr. Cengiz YÜCEDAĞ'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Çalışmamın veri toplama sürecinde yardımlarını esirgemeyen Burdur Belediyesi İmar ve Şehircilik Müdürlüğünde İnşaat Teknikeri Hilmi SOYLU'ya ve Burdur Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğünde Peyzaj Mimarı Özge KESKİN'e, Burdur Milli Eğitim Müdürlüğü, Burdur Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü, Burdur İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü, Doğa Koruma ve Milli Parklar 6. Bölge Müdürlüğü çalışanlarına, Mimarlar Odası Burdur Temsilciliği'ne ve ayrıca bilgisini ve desteğini esirgemeyen Peyzaj Mimarı Aslı YILMAZER KUTLU'ya teşekkür ederim.

Eğitim hayatımın her aşamasında beni her anlamda destekleyen aileme, kardeşlerime ve eşime sonsuz sevgi ve saygılarımı sunar teşekkür ederim.

Temmuz, 2019

Altunay ULU

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
TEŞEKKÜR	i
İÇİNDEKİLER.....	ii
ŞEKİL DİZİNİ.....	iv
ÇİZELGE DİZİNİ	v
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ.....	vi
ÖZET	vii
SUMMARY	viii
1. GİRİŞ	1
2. GENEL BİLGİLER	2
2.1. Açık Yeşil Alan Kavramları.....	2
2.2. Açık-Yeşil Alanların İşlevleri	3
2.3. Kentlerde Açık Yeşil Alanların Sınıflandırılması.....	7
2.4. Açık Yeşil Alanların Standartları	11
3. MATERYAL VE YÖNTEM.....	14
3.1. Materyal.....	14
3.1.1. Burdur Kentinin Doğal Yapısı.....	15
3.1.1.1. Coğrafi Konum	15
3.1.1.2. Yerleşim ve İdari Bölünme.....	16
3.1.1.3. Ulaşım.....	17
3.1.1.4. Jeomorfolojik Yapısı	18
3.1.1.5. Jeotektonik Yapısı	19
3.1.1.6. Hidrolojik Yapısı	21
3.1.1.7. Toprak Yapısı	22
3.1.1.8. İklim özellikleri	24
3.1.1.9. Doğal Bitki Örtüsü	25
3.1.2. Burdur Kentinin Sosyo-Kültürel Yapısı	26
3.1.2.1. Nüfus Yapısı	26
3.1.2.2. Sosyo-Ekonomik Durum	29
3.1.3. Burdur Kentindeki Korunan Alan Durumları.....	31
3.2. Yöntem	32
4. ARAŞTIRMA BULGULARI VE TARTIŞMA	34
4.1. Burdur Kentinde Mevcut Açık Yeşil Alan Durumunun İncelenmesi	34
4.1.1. Meydanlar.....	34
4.1.2. Parklar.....	37
4.1.3. Çocuk Oyun Alanları.....	44
4.1.4. Spor Alanları	49
4.1.5. Okul Bahçeleri.....	51
4.1.6. Resmi Kuruluşlar.....	56

4.1.7. Yollar, Yaya Yolları, Refüjler ve Bulvarlar	58
4.1.8. Mezarlıklar.....	61
4.1.9. Pazar Yerleri	64
4.1.10. Konut ve Toplu Konut Bahçeleri.....	66
5. SONUÇ.....	67
KAYNAKLAR.....	70
EKLER	75
ÖZGEÇMİŞ.....	78

ŞEKİL DİZİNİ

	Sayfa
Şekil 2.1. Açık-yeşil alanların ekolojik fonksiyonelliği.....	5
Şekil 2.2. Açık-yeşil alanların toplum sağlığı desenine ulaşması.....	6
Şekil 2.3. Kentsel açık-yeşil alanların sınıflandırılması.....	10
Şekil.3.1. Burdur Nazım İmar Planı.....	14
Şekil 4.1. Burdur İli, ilçe sınırları ve komşu iller.....	17
Şekil 4.2. Burdur karayolları haritası.....	18
Şekil 4.3. Türkiye Deprem bölgeleri haritası.....	20
Şekil 4.4. Burdur deprem haritası.....	21
Şekil 4.5 Burdur kent merkezinde bulunan meydanlar.....	35
Şekil 4.6. Cumhuriyet Meydanından bazı görünümmler.....	36
Şekil 4.7. Şeker Meydanından bazı görünümmler.....	37
Şekil 4.8. Burdur kent merkezinde bulunan parklar.....	43
Şekil.4.9. Burdur kent merkezinde bulunan çocuk oyun alanları.....	45
Şekil 4.10. Burdur kent merkezinde bulunan spor tesisleri.....	50
Şekil 4.11 Burdur kent merkezinde bulunan okullar.....	52
Şekil 4.12 Burdur kent merkezinde bulunan resmi kuruluşlar.....	56
Şekil 4.13. Adalet sarayından bazı görünümmler.....	58
Şekil 4.14. Burdur kent merkezinde bulunan mezarlıklar.....	62
Şekil 4.15. Kent mezarlıklarından bazı görünümmler.....	63
Şekil 4.16. Burdur kent merkezinde bulunan pazar yerleri.....	65

ÇİZELGE DİZİNİ

	Sayfa
Tablo 2.1. Ülkemizde kentsel açık ve yeşil alanlara yönelik yasal düzenlemeler	12
Tablo 2.2. 3194 sayılı imar kanunda kişi başına düşen ve halen geçerli olan yeşil alan miktarları	13
Tablo 4.1. Arazi toprak alanları	23
Tablo 4.2. Arazi sınıflarının dağılımı	23
Tablo 4.3. Burdur İli aylara göre sıcaklık değerleri	24
Tablo 4.4. Son 10 yılın yağış miktarı (mm).....	25
Tablo 4.6. Yıllara göre Burdur-Merkez ilçenin nüfus dağılımı	26
Tablo 4.7. Burdur'un yıllık nüfus artış hızı	27
Tablo 4.8. Yıllara göre Burdur İlinin aldığı/verdiği göç	28
Tablo 4.9. Burdur kentinin ilçe nüfus dağılımı.....	28
Tablo 4.10. Burdur merkez mahalle nüfusu	29
Tablo 4.11. Park sınıflarının mesafesi, büyüklüğü ve etki alanı	38
Tablo 4.12. Burdur Belediyesine ait mahalle ve parklar	38
Tablo 4.13. Burdur Belediyesine ait çocuk oyun alanlarının (ÇOA) büyüklük ve unsurları	46
Tablo 4.14. Çocuk nüfus yaş grupları	49
Tablo 4.15. Burdur kentinde yer alan spor oyun alanları	51
Tablo 4.16. Okul adı ve öğrenci sayıları.....	53
Tablo 4.17. Burdur İlinde bulunan resmi kuruluşlar	57
Tablo 4.18. Burdur'daki mahalle/mezdan/bulvar/cadde/sokak sayıları	58
Tablo 4.19. Burdur İlinde bulunan bulvar ve refüjler	59
Tablo 4.20. Çocuk oyun alanlarının nitelik durumları.....	75

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

ÇOA:	Çocuk Oyun Alanı
ÇOG:	Çocuk Oyun Grubu
FBE:	Fen Bilimleri Enstitüsü
Ha:	Hektar
MAKÜ:	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
TÜİK:	Türkiye İstatistik Kurumu
m²:	Metrekare

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

**Açık Yeşil Alanların Nitelik ve Nicelik Yönünden İncelenmesi:
Burdur Kent Merkezi Örneği**

Altunay ULU

**Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
Mekansal Planlama ve Tasarım Anabilim Dalı**

Danışman: Doç. Dr. Cengiz YÜCEDAĞ

Haziran, 2019

Bu çalışmanın amacı, Burdur kenti açık yeşil alanlarının mevcut durumunu incelemek, yeterlikleri ve işlevsel niteliklerini tespit etmektir. Açık yeşil alanların durumlarını etkileyen doğal, kültürel, ekonomik, sosyal ve tarihi değerler belirlenmiş ve bu alanlar üzerindeki etkilerinden söz edilmiştir. Burdur kenti toplam açık yeşil alan miktarı 755.296 m² olup, kişi başına düşen açık yeşil ise 8,36 m² olarak tespit edilmiştir. Mevcut değerler göz önüne alındığında kişi başına düşen açık-yeşil alanların Türkiye standartlarının altında kaldığı anlaşılmaktadır. Düzensiz dağılıma sahip açık-yeşil alanlar aynı zamanda küçük yüzölçümleri nedeniyle işlevsellik açısından kent yaşantısına yeterli katkı sağlayamamaktadır. Mevcut açık-yeşil alanların ekolojik, bilimsel, psikolojik ve teknik kriterler dikkate alınarak bir bütünlük içinde planlanması ve tasarlanması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Açık alan, Burdur, nicelik, nitelik, standart, yeşil alan

SUMMARY

M. Sc. Thesis

**Investigation of Open Green Land in terms of Quality and Quantity:
Burdur City Case**

Altunay ULU

**Burdur Mehmet Akif Ersoy University
Graduate School of Natural and Applied Sciences
Spatial Planning and Design Department**

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Cengiz YÜCEDAĞ

June, 2019

The aim of this study is to examine the current status of the open-green areas of Burdur city and to determine its adequacy and functional characteristics. Natural, cultural, economic, social and historical values that affect the conditions of open-green areas have been identified and their effects on these areas have been mentioned. The total amount of open green area in the city of Burdur is 755.296 m², and the open green per capita including urban forests is 8,36 m². Burdur assets falling per capita green area in the city has been determined that Turkey remained below the standard. It shows that due to the small surface area of the active green areas and the irregular distribution throughout the city, it cannot provide sufficient contribution to urban life. Necessary measures should be taken in order to plan, design and make quality and quantity sufficient for the open-green areas in the city in accordance with scientific, ecological and technical criteria.

Keywords: Open land, Burdur, quantity, quality, standard, green land

1. GİRİŞ

Günümüzde artan nüfus ve sanayiden dolayı kentler hızlı büyümekte, daha fazla nüfusa ev sahipliği yapıp binaların artmasıyla da doğal çevreye zarar verirken (Wolch vd., 2014), düzensiz şekilde planlanarak çarpık kentleşmeyi doğurmaktadır (Menteşe, 2019). Hızlı ve düzensiz kentleşmeden kaynaklanan, nüfusun ihtiyacını karşılayabilmek için sürekli binalar yapılmakta ve açık yeşil alan miktarları azalmaktadır. Yoğun olan nüfus ve hızlı yapılan inşaatlardan kentin ekosistemini olumsuz etkilenmektedir (Düzenli vd., 2018).

Doğal, kültürel ve sosyal elemanların birbirleriyle bütün oluşturduğu kentlerde, doğal alanları korunmayarak, yerlerine yapay, sağlıksız ve kalitesiz çevre oluşturulmaktadır. Bu çevrede yaşayan insanlar; psikolojik, fiziksel ve sosyal ihtiyaçlarını karşılayıp, rahat edecekleri, mekân arayışı içerisine girmektedirler. Yaşam kalitesini artıran, insanlara rekreatif etkinlikler sağlayan seçeneklerden biri olan açık yeşil alanlar önem teşkil etmektedir (Menteşe, 2019).

Açık yeşil alanlar, kentin planlama aşamasında, başarılı bir mekân sayılması için önemli bir yapısal kriterlerdir. Özellikle kentsel mekân organizasyonunda, kent planlanması ve tasarımında; kentin fiziksel yapısını ortaya koyan ve biçimlendiren, doluluk ve boşluk dengesini sağlayan bir denge unsurudur (Manavoğlu ve Ortaçesme, 2007).

Açık-yeşil alanlar, şehrin fiziksel ve sosyal yapısının oluşmasını destekleyen, farklı etkinlikler arasında da denge kurarak biçimlendiren alanlardır. Açık-yeşil alanların yaşama kalitesini onarma fonksiyonlarından yararlanmak gelecek için büyük önem teşkil eder (Akbulut, 2007). Açık yeşil alanların büyüklüğü, konumu ve ulaşılabilirlikleri gibi toplumun bu alanlardan kolayca, çaba sarf etmeden faydalanmasını sağlayacak olan yeterlilik faktörü son derece önemlidir. Kent planlama aşamasında yitirilen doğanın, kente ve kent insanına belirlenen normlarda yeniden kazandırılması önem arz etmektedir. Kentteki nüfus artışına paralel olarak açık yeşil alanlarında hızla planlanıp uygulanmaya konması, kaliteli, modern ve sağlıklı bir kent için büyük önem teşkil etmektedir (Kömür Ardalı, 2018).

Yukarıdaki bilgilerin ışığında bu çalışmanın amacı; Burdur da yer alan açık yeşil alanların mevcut durumu incelemek yeterliliği ve işlevsel niteliğini tespit etmektir.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Açık Yeşil Alan Kavramları

Birçok bilim insanı tarafından farklı şekillerde yapılan açık ve yeşil alan tanımları aşağıda verilmiştir.

Açık alan, “dış mekan üzerinde rastgele bir amaç içermeyen, yapılaşmanın olmadığı ve herhangi bir rekreasyonel kullanım için uygun potansiyel alanlar” olarak tanımlanmaktadır. Açık alanlara örnek olarak, su yüzeyleri, üzerinde bitkisel öge bulunmayan veya çok az sayıda bulunan meydanlar ve ulaşım alanları sayılmaktadır (Gül ve Küçük, 2001).

Yeşil alan, toplumun yaşamsal ihtiyaçlarının dışında kalan, rekreatif ihtiyaçlarını gidermek amacıyla, kent yönetimi tarafından tasarlanan; kentte yaşayanların ortak olarak kullandıkları, eğlence, gezme ve boş zamanları değerlendirmek amacıyla bitkilendirilmiş doğal mekanlardır. Bu mekanlar fonksiyon alanları içinde de bulunabilir. Örneğin; çiçekten ağaca, ağaçtan ormana kadar yeşil örtü ile ilgili bitkisel işlevi olan tüm doğal elemanlar bu tanımda yer almaktadır (Dil, 2004).

Farklı bir tanıma göre yeşil alan kavramı, mevcut açık alanların bitkisel elemanlar (otsu ve odunsu bitkiler) ile örtülmüş, tasarımı yapılmış yüzey alanları olarak ifade edilmektedir. Bu tanıma göre her bir yeşil yer açık alan olma niteliği taşır. Ancak her açık yer yeşil alan olmayabilmektedir. Eğer açık alanda bulunan bitkilerin estetik, işlev ve yararlarından istifade ediliyorsa; açık yeşil alan statüsünü kazanmış demektir (Akdoğan, 1987).

Açık alan ve yeşil alan kavramlarını farklı farklı tanımlamak mümkündür. Fakat uygulamada bu kavramları birbirinden ayırmak pek mümkün olmayabilmektedir. Dolayısıyla bu iki farklı kavramı ayrı ayrı kullanmak yerine açık-yeşil alanlar olarak birleştirilip kullanılması daha uygun olacaktır. Kentsel mekânlarda açık-yeşil alanlar, genelde bir bütün içerisinde yer alır ve birbirlerini tamamlarlar. Bu nedendir ki; açık-yeşil alanlar, kentin fiziksel yapısını ortaya koyup, biçimlendirerek, tüm alan kullanımlarını bütün haline getiren denge unsurlarıdır (Gül ve Küçük 2001).

Yeşil alanlar, 3194 Sayılı İmar Kanunu'nda toplumun yararlanması için bırakılan yeşil alanlar ve aktif yeşil alanlar olarak söz edilmiştir. Yeşil alan, “Halkın faydalanması için ayrılan büyük ölçekli çocuk bahçeleri, oyun bahçeleri, dinlenme, gezinti, piknik, eğlence ve kıyı alanları toplamı” olarak tanımlanmakta ve fuar, botanik ve hayvanat bahçeleri, orman alanları, ağaçlandırma alanları, çalılıklar, kamu ya da özel mülkiyete ait

bahçeler, kent ve bölgesel parklarda bu tanıma örnek verilmektedir. Aktif yeşil alanlar ise; insanların doğrudan yararlanması için tasarlanmış kent ve mahalle parkları, çocuk ve oyun alanlarının toplamı şeklinde tanımlanmaktadır. Aynı yönetmelikte devam eden, belediye geçen yerlerde nüfus ne olursa olsun kişi başına düşen aktif yeşil alan miktarı (parklar, çocuk bahçesi, oyun alanları ve spor alanları toplamı) 10 m² olarak ifade edilmektedir. Mücavir alan sınırları dışında kalan yerlerde ise kişi başına 14 m² yeşil alan düşmelidir (Yavuz ve Eminağaoğlu, 2007).

2.2. Açık-Yeşil Alanların İşlevleri

Günümüz kentlerinde, nüfusun artmasıyla birlikte yapılaşma, trafik ve kirlilikte doğru orantılı olarak artış göstermiştir. Kentte yaşayan insanlar da bu artıştan dolayı fiziksel ve psikolojik rahatsızlıklar meydana gelmektedir. Açık-yeşil alanlar bu sırada devreye girerek; insanları kentsel yoğunluktan uzaklaştırıp, kent ekosistemini hafifleterek kente estetik, fiziksel ve rekreatif değerler kazandırmaktadır (Tosun, 2007).

Açık-yeşil alanlar fiziksel, ekolojik, rekreasyonel, psikolojik, estetik ve ekonomik bağlamda bazı çalışmalar ışığında aşağıda incelenmiştir. Yılmaz (1998), Çelik (2005), Aytatlı (2013) ve Kömür Ardalı (2018)' ya ait yapılan çalışmalar dikkate alınarak açık yeşil alanların işlevleri şöyle sıralanabilir;

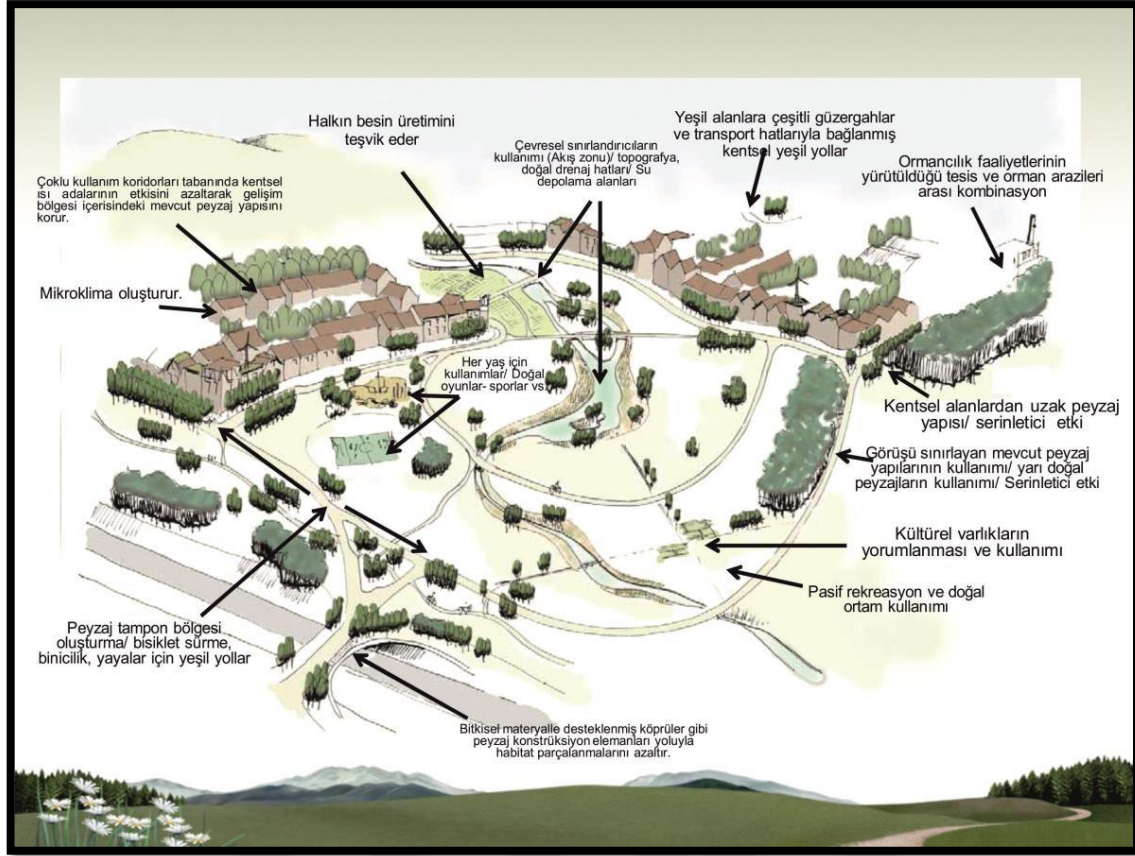
Fiziksel İşlevleri

- Açık-yeşil alanlar kentin fiziksel dengesini sağlayıp, konut, sanayi, ticaret alanları gibi farklı karakterdeki kullanımlar arasında tampon bölge görevini görürler.
- Kent merkezinde bina-insan yoğunluğunu dengede tutar ya da hafifletir. Kent dışında izinsiz şekilde çevreye yayılım özelliği gösteren yapıların kontrol altında, dengede tutulmasına yardımcı olur.
- Kentte sirkülasyona yardımcı olup, erişimde kolaylık sağlar.
- Kentteki beton yığını kitlelerin monotonluğunu gidermede, katı kalıplarını yumuşatarak kente doğal bir karakter kazandırmaktadırlar.
- Araç-yaya trafiğini rekreasyon ve yerleşim yerlerinden ayırarak güvenliği artırmada yardımcı olurlar.
- Kitle-boşluk dengesini sağlayarak, kent yapısının şekillenmesini sağlar.
- Mevcutta bulunan yeşil alanları koruyarak, geleceğe aktarmada ve yeşil kuşaklarla kenti denetim altına alınmasını sağlar.

Ekolojik İşlevleri

- Yeşil alanlar kenti ekolojik ve mikroklimatik yönden olumlu etkileyerek, oksijen ve karbondioksit oranını dengeler.
- Motorlu taşıtlar ve endüstriyel tesislerden çıkan gazlardan kirlenen havayı temizler ve kentin hava kalitesini artırır.
- Yeşil alanlar yoğun yapılaşmış alanlar arasında hava sirkülasyonunu sağlar ve kentteki ışığı artırır.
- Güneş enerjisini emerek, güneşten gelen ışınları ve ısıyı dengede tutar.
- Yeşil kuşak ve perdeler halinde kötü gürültüyü absorbe ederler.
- Uygulanan toplu çitler rüzgarın şiddetini azaltmakla birlikte, havanın getirdiği toz, kuma da engel olup geçirimini azaltır.
- Ekosistemde yaşayan canlılara (bitki, hayvan vd.) uygun yaşamsal mekanlar oluşturarak biyoçeşitliliğe katkı sağlarlar.
- Toprağın verimliliğini artırarak, toprak kayması, erezyon gibi doğa olaylarının önüne geçerler.
- Suyu tutarak yer altı sularını zenginleştirmesinin yanında, bataklık bölgelerin kurutulmasıyla toprak vejetasyonunu dengeler.
- Havadaki nem dengesini sağlar.

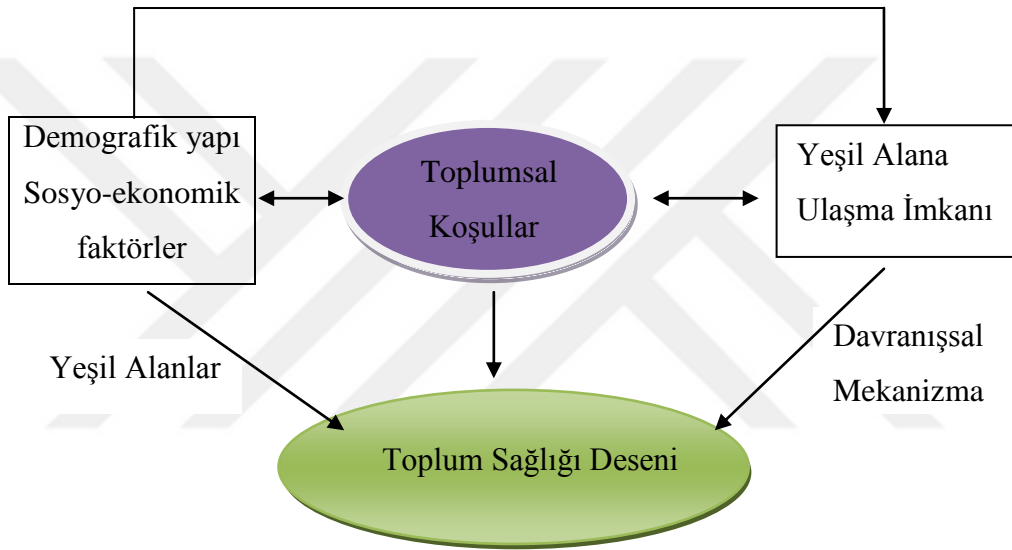
Şekil 2.1. Açık-yeşil alanların ekolojik fonksiyonelliği (Aytaş, 2017)

Rekreasyonel İşlevleri

- Açık-yeşil alanlar kent merkezinde ise kent halkı ve insanların günlük, haftalık rekreasyon ihtiyacını karşılama, kent merkezi dışında kalan yerlerde de farklı fonksiyonlara ve daha uzun süreli aktif-pasif rekreasyonlara sahip mekanlar sergilemektedirler.
- Sergi, açık hava sinemaları-tiyatroları, konserler gibi kültürel etkinliklerin yanında, sportif donatıların tesisine de olanak sağlarlar.
- Kent içinde yaşayan insanlara doğala yakın bir ortam sunarak, insanlar arasındaki sosyalleşme ilişkilerini geliştirir.
- Çocukların zihinsel ve bedensel motor becerilerini artırdıkları enerjilerini uygun şekilde kullandıkları, farklı şeyler keşfedip kişiliklerini geliştirdikleri, arkadaş edinip paylaşma, birlikte oynama gibi etkinlikler sunan mekânlardır.

Psikolojik İşlevleri

- Demografik yapı ve sosyo-ekonomik faktörlerin toplum sağlığına katkı sağlayabilmesi için, yeşil alanların bu dokuya dahil olması gerekmektedir. Böylelikle yeşil alanlar insanlara huzur hissi verirken, toplum sağlığı deseni oluşmuş ve korunmuş olur (Şekil 2.2).
- Yeşil alanlar kentte yaşayan insanların yaşam kalitesini artırarak insanların psikolojisine olumlu katkılar sağlar.
- Yeşil alanlar terapi etkisi yaratarak, insanlara yenilik, canlılık, yaşama sevinci, isteği duygularını kazandırır. Doğa ve insan arasında dengeyi sağlar.

Şekil 2.2. Açık-yeşil alanların toplum sağlığı deseniyle ulaşması (Khotdee vd., 2012)

Estetik İşlevleri

- Açık yeşil alanlar bitkisel materyallerin rengi, şekli, dokusu ve formuyla estetik açıdan görsellik sunarak kente güzellik ve canlılık katar.
- Kent içerisindeki yer alan yapıların sert görüntüsünü yumuşatarak kent mimari yapısına katkı sağlar.
- Perdeleme yapılarak kötü görüntünün önüne geçilmesi, istenmeyen görüntünün kapatılmasını sağlar.
- Açık yeşil alanlar kentin strüktürüne kitle-form katıp, şehrin estetik bir yapıtta değer kazanmasına ve kimlik oluşturmaya yardımcı olurlar.

Ekonomik İşlevleri

- Açık-yeşil alanlar kentte sıcak ve soğuşu dengeleyerek şehirde ani ısı değişimlerinin önüne geçerek enerji tasarrufu sağlar. Yapıların bir anda ısınıp, soğumasının önüne geçer.
- Bina, konut, fabrika vb. taşınmaz mülklerin değerini artırır.
- Kentin vista noktası haline gelerek turizme ve orada çalışan insanlara iş olanakları sunarak ekonomik katkı sağlar.
- Sanayi için ham madde ihtiyacını karşılar ve tarımsal alanlarda da üretime katkıda bulunur.
- Açık-yeşil alanlar üretime, sanayiye ve turizme katkı sağlarken insanlara iş olanakları sunar.

2.3. Kentlerde Açık Yeşil Alanların Sınıflandırılması

Kentlerde açık-yeşil alanların sınıflandırılması, kentin veya kentte yaşayan insanların ihtiyaç ve istekleri doğrultusunda uygun olarak tasarlanmış yeşil alanların uygulama ve geliştirme sürecindeki bütünsel rekreasyon hizmetlerine olanak ve kolaylık sağlar (Yücekaya, 2013).

İyi tasarlanmış bir kent dokusu, yeterli yeşil alanlar ile sirkülasyon ağının dengeli bir bağlamda kurgulanmasıyla sağlanabilir. Kentin fiziksel yapısı ve mekânsal koreografisi ile açık-yeşil alanlar oluşturdukları bu dengeli sistemde kullanım ve rekreasyonel işlevleri açısından da farklı şekillerde gruplanmaktadırlar (Albayrak, 2006).

Açık-yeşil alanlar sınıflandırılırken farklı meslek gruplarından birçok araştırmacı farklı bakış açılarıyla, farklı sınıflandırmalar yapmışlardır. Bu sınıflandırmalar da açık yeşil alanları dört farklı grupta değerlendirilecektir. Bu gruplar; Kullanım Hiyerarşisi, Kullanım Amacı, Mekânsal Dağılımı, Fonksiyon Biçimi başlıkları incelenecektir (Özcan (1968); Çetiner (1991); Özbilen (1991); Yıldızcı (1994); Gül ve Küçük (2001); Karalı (2001); Manavoğlu (2005); Akbulut (2007); Atalay (2008); Manavoğlu (2013); Askan ve Yılmaz (2016); Pehlivan (2016); Olgun (2018)).

I. Kullanım Modeli Yönünden

Açık-yeşil alanlar kullanım hiyerarşisi yönünden beş sınıfa ayrılır.

- 1. Bina-Konut Düzeyinde Yeşil Alanlar:** Açık-yeşil alanların m² bazında en küçük alanını oluşturan; tek ya da çok katlı binaların ön, arka, yan bahçeleri, teras veya balkon düzenlemeleri ile çatı bahçeleri olarak tanımlanırlar.

2. **Komşuluk(İlkokul) Düzeyinde Yeşil Alanlar:** 15.0000 m²'lik bir alanda, 5.000 nüfus yoğunluğuna kadar çıkabilen mekânlardır. Toplu konut bahçeleri, spor alanları, çocuk bahçesi ya da çocuk oyun bahçeleri bu gruba örnek verilebilir.
Çocuk oyun bahçeleri, 0-3, 4-7 ve 8-15 yaş gruplarına göre ayrıştırılan ve bu yaş grubu içindeki çocukların oynayıp, kendi ihtiyaçları doğrultusunda istek ve becerilerini geliştireceği alanlardır (Kart, 2008).
3. **Mahalle Düzeyinde Yeşil Alanlar:** 45.000 m²'lik alanda 15.000 nüfusa kadar çıkabilen, yoğunluğu max. 350 ha/kişi olarak kabul edilen mekânlardır. Mahalle parkları, oyun ve spor alanları örnek verilebilir.
4. **Kent Düzeyinde Yeşil Alanlar:** Kentte yaşayan insanlara yetip, hizmet edecek büyüklükte olan alanlardır. Mahalle düzeyindeki yeşil alanların min. üç katı olacak şekilde, 45.000 nüfus ve 135.0000 m² alana etki etmesi gerekmektedir. Kent düzeyindeki yeşil alanlar, kent parkları, spor tesisleri, rekreasyonel alanlar, hayvanat-botanik bahçeleri, sergi alanları, yollar, bulvar ve refüjler, kent ormanları ve mezarlıklar sayılabilir.
5. **Bölge Düzeyinde Yeşil Alanlar:** O bölgeye hitap eden, Bölge parkları ya da milli parklar statüsündeki alanlardır.

II. Kullanım Amacı Yönünden

Yeşil alanlar kullanım amacı yönünden üç sınıfa ayrılır.

1. **Kamusal Açık ve Yeşil Alanlar:** Toplumda bulunan bütün her kesimin yararlanabileceği, rekreasyonel ihtiyaçlarını giderdiği kamusal alanlardır. Kent ve mahalle parkları, kent ormanları, hayvanat ve botanik bahçeleri, mezarlıklar, fuar ve sergi alanları, spor alanları, yol, bulvar ve refüjler gibi yerler bu alanlara örnektir.
2. **Yarı Özel Açık ve Yeşil Alanlar:** Toplumun genel itibariye yararlanamadığı, belirli kesimlerin girebileceği, kurum yada orada çalışan insanların ve ailelerinin yararlandığı, gerekli şartlarda kullanıma açık alanlardır. Okullar, hastaneler, konut bahçeleri, askeri alanlar, kamu kurum ve kuruluşlar, fabrika bahçeleri gibi alanlar bu gruba örnektir.

3. **Özel Açık ve Yeşil Alanlar:** Sadece özel mülkiyetli alanlarda, mal sahipleri tarafından kullanılan mekânlardır. Özel mülkiyetli konut veya toplu konutlar bahçeleri gibi

III. Mekansal Dağılım Yönünden

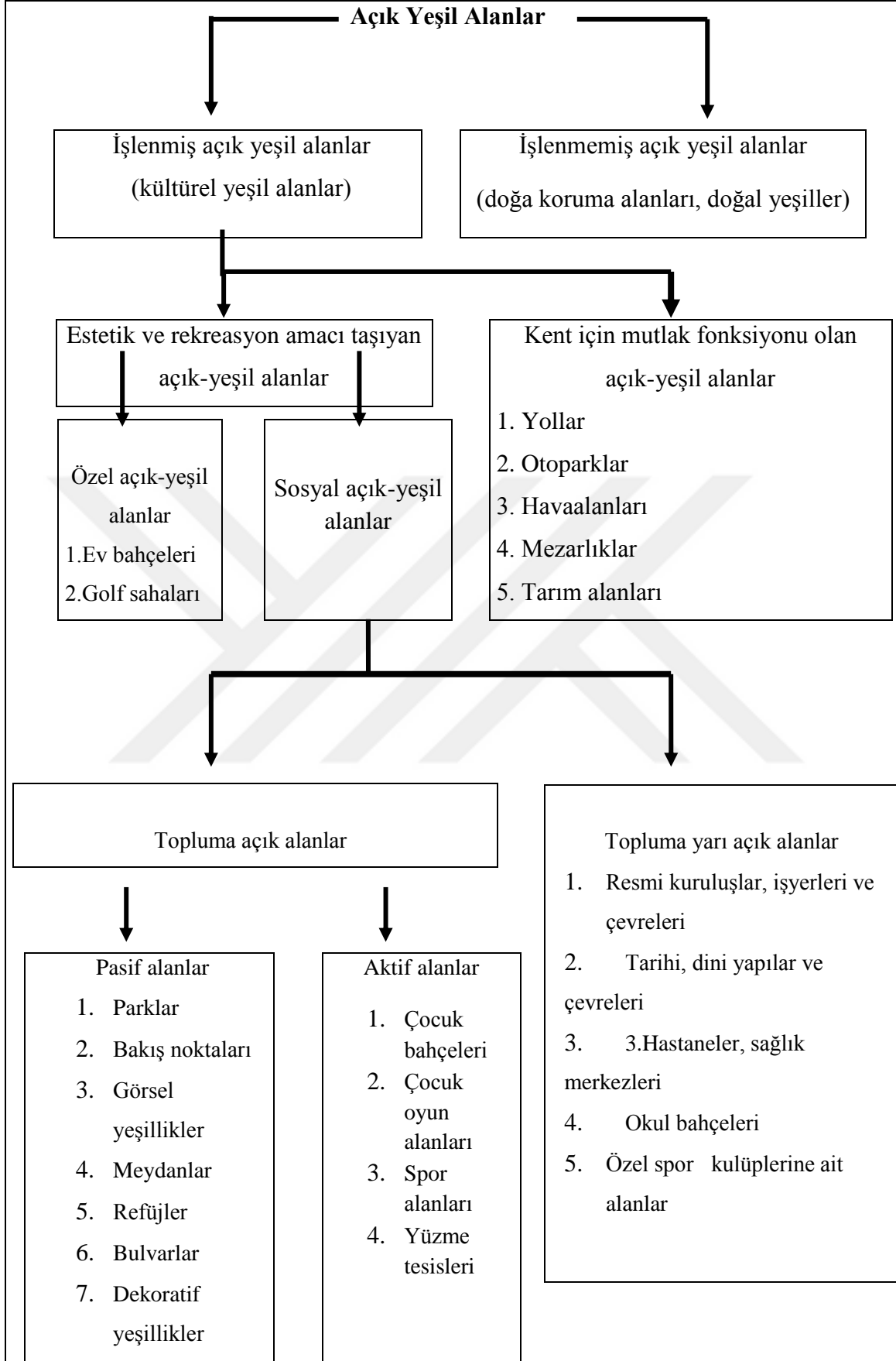
Bu alanlar yerleşim içi ve yerleşim dışı yeşil alan olmak üzere ikiye ayrılır.

1. **Yerleşim İçi Yeşil Alan:** Kentin içinde bulunan alanlar olup; konut bahçeleri, mahalle parkları, semt parkları, kent parkları, mezarlıklar örnek verilebilir.
2. **Yerleşim Dışı Yeşil Alan:** Kentin dışında yer alırlar. Ormanlar, bölgesel parklar, hayvanat bahçeleri, mesire alanları, piknik alanları gibi.

IV. Fonksiyon Biçimi Yönünden

1. **Aktif Yeşil Alan:** Eğlence, dinlenme ya da rekreasyon amaçlı ticari kazanım da güdebilen, halkın doğrudan kullanabileceği alanlardır. Bunlar, çocuk bahçeleri, oyun parkları, fuar alanları, piknik ve gezi yerleri, lunaparklar, çay bahçeleri gibi ticari de olabilen mekânlardır.
2. **Pasif Yeşil Alan:** Halkın kullanımına doğrudan açık olmayan, estetik veya koruma amacı barındıran yerlerdir. Tarım alanları, koru ve fidanlıklar, devlet ormanları, mezarlıklar, askeri alanlar, yeşil kuşak, kıyı düzenlemeleri, eski eser ve kültürel amaçla düzenlemiş yapıların çevreleri örnek verilebilir.

Açık yeşil alanlara ait farklı bir sınıflandırma Bayraktar (1973)'e göre Şekil 2.3'de verilmiştir.

Şekil 2.3. Kentsel açık-yeşil alanların sınıflandırılması (Bayraktar, 1973)

2.4. Açık Yeşil Alanların Standartları

Kent merkezindeki nüfus ve nüfusun yerleşimleri, kent içindeki açık-yeşil alanların ölçüsünü ve dağılımını yakından etkiler. Kent nüfusu, açık-yeşil alanların miktarlarının belirlenmesinde önemlidir. Kent içindeki fazla nüfusun yerleşim yerleri, açık-yeşil alanlara olan yakınlıkları ulaşım ve kullanım kolaylığı açısından etkilidir (Akbulut, 2007).

Kentlerdeki açık-yeşil alan gereksinimlerinin belirlenmesi ve bu gereksinimlerin sağlanabilmesi için bazı standartlar ve ölçütler getirilmiştir. Açık-yeşil alan standardı kişi başına düşen yeşil alanların m² olarak ifade edilmesidir. Başka bir deyişle, kent üzerinde yeşil alan bulunduran alanların toplamının, kentteki genel nüfusa bölünmesi ile kişi başına düşen açık-yeşil alan bulunmuş olur (Aksoy, 2014). Ancak bu tanım sadece niceliksel bir yaklaşım olup, niteliği hakkında herhangi bir bilgi vermemektedir. Açık-yeşil alanların sayısı ve miktarı kadar; işlevselliği, ulaşılabilirliği, estetik özellikleri ve sahip olduğu donanımlarda büyük önem teşkil etmektedir (Gül ve Küçük, 2001).

Açık-yeşil alanlar planlanırken, kent dokusu içinde diğer kullanım alanlarını yönlendirme, sınırlandırma, birleştirme ve ayrıştırma gibi organik bir sistem oluşturursa, kullanım amaçlarına uygun olarak büyüklük, ulaşılabilirlik ve çeşitliliği de sağlamış olur (Tepe, 2018).

Açık-yeşil alan standartlarının belirlenebilmesi için kentin ihtiyaçları, fiziksel-ekonomik yapısı ve mevcut durumu göz önünde tutularak, açık-yeşil alanlar planlanmalıdır. Bu doğrultuda standardı belirleyen ölçütlerde çok detaylı bir şekilde incelenmeli ve değerlendirme yapılmalıdır (Daloğlu, 2017).

Açık- yeşil alan standartlarını belirlemek oldukça zordur. Çünkü tasarlanacak alan büyüklüğünü etkileyen; yeşil alanların kullanım sıklığı, geçirilen süre, kentlilerin rekreasyon amaçlı istekleri gibi bir sürü karmaşık etkeni net olarak belirlemek maliyetli ve yorucu bir süreçtir. Ayrıca bu standartlar zaman içinde yenilenir ve değişir. Kentte yaşayan insanların alışkanlıkları, ekonomik ve sosyal durumlarında zamanla meydana gelen farklılıklar açık-yeşil alan kullanımında ve ihtiyacında değişimlere neden olmaktadır (Aydemir vd., 2004).

Kentler planlanırken her ülkenin kendi yapısına göre kararlaştırdığı yasa ve yönetmelikler bulunur ve farklılık gösterir. Ülkemizde de kentlerin planlanma sürecini belirleyen ve yönlendiren yasalar ile yönetmelikler bulunmaktadır. Ülkemizde açık-yeşil alanların planlamasına yönelik 1933 tarihinden bu yana kanunlar bulunmakta, toplumun ihtiyacı, nüfus ve çevre şartları gibi yeşil alan ihtiyacı durumlarında, kanunlar yenilenip

değiştirilmektedir (Yılmaz, 2018) (Tablo 2.1). 3 Mayıs 1985 yılında kabul edilip 9 Mayıs 1985 tarihli resmi gazetede yayınlanan ve halen geçerli olan 3194 sayılı imar kanunu bulunmakta ve 2 Eylül 1999 yılında resmi gazetede yayınlanan 23804 sayılı imar planı yapılması ve değiştirilmesine ait esaslara dair yönetmelik mevcuttur (Olgun, 2018). Bu yönetmelik kapsamında mücavir alan sınırları içerisinde kişi başına düşmesi gereken aktif yeşil alan miktarı 10 m² olarak belirlenmiş ve günümüzde de yeşil alanlarla ilgili yeni bir ölçüt getirilmemiştir (Tablo 2.2).

Tablo 2.1. Ülkemizde kentsel açık ve yeşil alanlara yönelik yasal düzenlemeler (Olgun, 2018)

ÜLKEMİZDE KENTSEL AÇIK VE YEŞİL ALANLARA YÖNELİK YASAL DÜZENLEMELER					
1933-1956 Yılları Arası; 2290 Sayılı Yapı Yolları Kanunu					
Koru (m ²)	Çayır (m ²)	Göl (m ²)	Oyun Alanı (m ²)	Toplam	
				4 m ² /kişi	
1956-1985 Yılları Arası; 6875 Sayılı İmar Kanunu					
İlköğretim Ünitesi Düzeyinde	Mahalle Ünitesi Düzeyinde		Kent Ünitesi Düzeyinde		Toplam
Çocuk Bahçesi (3-6 ve 7-11 Yaş)	Spor Alanları (11-18 Yaş)	Mahalle Parkı	Semt Stadı	Parklar	7,00 m ² /kişi
1,50	2,00	1,00	1,00	1,50	
1956-1985 Yılları Arası; Metropolitan Alan Nazım Plan, 22.12.1975 Tarihli Genelge					
İlköğretim Ünitesi Düzeyinde	Mahalle Ünitesi Düzeyinde		Kent Ünitesi Düzeyinde		Toplam
Çocuk Bahçeleri (3-6 ve 7-11 Yaş)	Spor Alanları (11-18 Yaş)	Mahalle Parkı	Semt Stadı	Parklar	9,25 m ² /kişi
1,5	2,00	1,00	1,00	3,75	
1985-1999 Yılları Arası; 3194 Sayılı İmar Kanunu					
İlköğretim Ünitesi Düzeyinde	Mahalle Ünitesi Düzeyinde		Kent Ünitesi Düzeyinde		Toplam
Çocuk Bahçeleri 3-6 ve 7-11 Yaş)	Spor Alanları (11-18 Yaş)	Mahalle Parkı	Semt Stadı	Parklar	7,00 m ² /kişi
1,5	2,00	1,00	1,00	1,50	
1999'dan Günümüze; 3194 Sayılı İmar Kanunu					
İlköğretim Ünitesi Düzeyinde	Mahalle Ünitesi Düzeyinde		Kent Ünitesi Düzeyinde		Toplam
Çocuk Bahçeleri (3-6 ve 7-11 Yaş)	Spor Alanları (11-18 Yaş)	Mahalle Parkı	Semt Stadı	Parklar	10,00 m ² /kişi
1,50	2,00	2,00	1,00	3,50	

Tablo 2.2. 3194 sayılı imar kanunda kiři başına dūřen ve halen geğerli olan yeşil alan miktarları (Yılmaz, 2018)

Nüfus	0-15.000	15.000-45.000	45.000-100.000	100.000+
Kreř+ Anaokulu (m ² /kişi)	1	1	1	1
İlköğretim (m ² /kişi)	4	4	4	4
Ortaöğretim (m ² /kişi)	3	3	3	3
Aktif Yeşil Alan (m²/kişi)	10	10	10	10
Sağlık Tesisi Alanları (m ² /kişi)	2	2	3	4
Kültürel Tesis Alanları (m ² /kişi)	0,5	1	2	2,5
Sosyal Tesis Alanları (m ² /kişi)	0,5	0,5	1	1,5
Halk Eğitim Merkezi (m ² /kişi)	0,4	0,4	0,4	0,4
Dini Tesis Alanları (m ² /kişi)	0,5	0,5	0,5	0,5
İdari Tesis Alanları (m ² /kişi)	3	3,5	4	5
Teknik Alt Yapı (yol ve otopark hariç) (m ² /kişi)	1	2	3	4

3. MATERYAL VE YÖNTEM

3.1. Materyal

Araştırma alanı olarak 1/5.000 ve 1/1.000 ölçekli Burdur Belediyesi alan sınırı alınmış ve araştırma Burdur kenti merkez ilçede gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın en önemli materyalini Burdur kent merkezinde bulunan mevcut açık ve yeşil alanlar oluşturmaktadır. Burdur Belediye'sinde toplam 35 adet mahalle bulunmaktadır. Araştırma kapsamında kent merkezi, mahalleler ve kent bütünü dikkate alınmıştır (Şekil 3.1).

Şekil 3.1. Burdur Nazım İmar Planı (Anonim, 2019a)

Materyal bölümünde, anlatımı pekiştirici çizelge ve haritalar kullanılmış, görsel açıdan kolay anlaşılır bir yol izlenmiştir. Ayrıca kentin fiziksel verilerini oluşturan jeotektonik yapısı, toprak yapısı ve iklim özellikleri haritalar üzerinde gösterilmiştir.

Araştırma verileri için, aşağıdaki kurumlara başvurulmuştur.

- Burdur Belediyesi İmar ve Şehircilik Müdürlüğü
- Burdur Belediyesi AKOS Bölümü

- Burdur Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü
- TUIK
- Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü
- Burdur Milli Eğitim Müdürlüğü
- Burdur Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü'ne
- Burdur İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
- Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü
- T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar 6. Bölge Müdürlüğü

Çalışmada inceleme sonuçlarını ortaya koyabilmek için; Burdur Belediyesinden elde edilen 2012–2013 yılı İmar Planı Açıklama Raporu, 2018 Yılı Çevre Durum Raporu, kentin 1/5.000 nazım imar planı ile 1/1.000 uygulama imar planı ve belediyenin kendi mahalle, sokak ve plan notlarında ayrılmış bölgeleri gösteren sistem verilerinden (e-imar, AKOST) yararlanılmıştır.

Ayrıca çalışma alanı ile ilgili çeşitli kurumlara ve araştırmacılar tarafından hazırlanan raporlar, projeler, faaliyet raporları ve tezler ile konuyla ilgili internetteki verilerden yararlanılmıştır. Çalışmada açık-yeşil alanlar yerinde incelenerek mevcut yapısı güncel fotoğraflarla desteklenmiştir.

3.1.1. Burdur Kentinin Doğal Yapısı

3.1.1.1. Coğrafi Konum

Burdur ili Güneybatı Anadolu'da Göller Bölgesi'nde bulunur ve 36°-53" ve 37°-50" kuzey enlemleri ile 29°-24" ve 30°-53" doğu boylamları arasında yer alır. Yüzölçümü 6.883 km² olan il, güney ve doğuda Antalya, batıda Denizli, güneybatıda Muğla, kuzeyde Afyon, kuzeydoğuda ise Isparta illeri ile çevrelenmiştir (Anonim, 2019a).

Toprakları killi ve kireçli olan ilde bulunan arazilerin %60,6'sı dağlık, %19'u ova, %17,6'sı engebeli, %2,7'si yayladır. Denizden yüksekliği 1.000 m olan ilin, güneyden Boncuk, Elmalı, ve Katrancık Dağı, doğudan Kuyucak ve Dedegöl Dağı, kuzeyden Burdur Gölü ve Karakuş Dağı ile batıdan Acıgöl ve Eşeler Dağları gibi doğal yapı elemanları ile çevrelenmiştir (Anonim, 2019a).

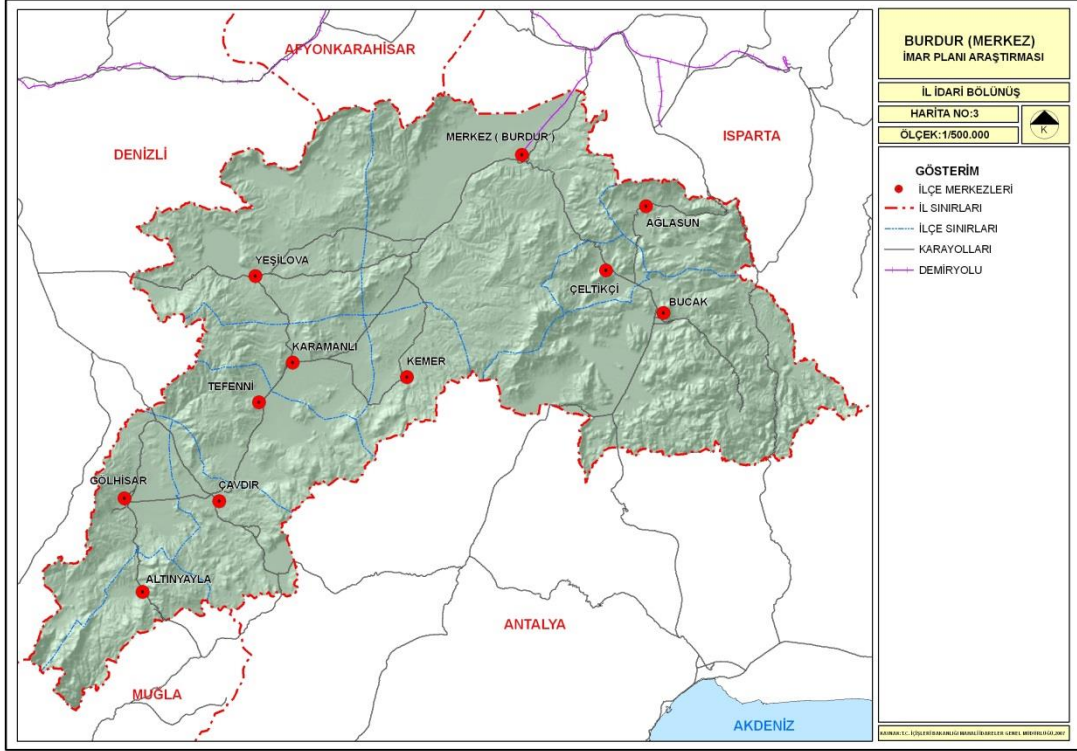
3.1.1.2. Yerleşim ve İdari Bölünme

Burdur'un tarihi; Neolitik çağa kadar inmektedir. Anadolu'nun ilk heykelcikleri olarak bilinen Ana İlahe'yi temsil eden pişirilmiş toprak figürleri ve süs eşyaları Neolitik çağda Hacılar köyünün en önemli tarihi eserleridir. Antalya ve Denizli'nin Türk hâkimiyetine girmesinden sonra gelen aşiret ve oymaklardan, Türkmen nüfusunun merkezi Burdur olmuştur. Burdur ili, dönemin en önemli merkezi olmuş ve sanat, ticaret ve nakliye gelişmiştir (Anonim, 2019a).

İl 1839 Tanzimat döneminden sonra Kütahya ilinden ayrılarak, Konya ilinde bulunan Isparta Kaymakamlığı'na bağlanmıştır. 1850 yılına kadar bu bağımlılık sürmüştür.

1. Dünya Savaşı'nın yenilgi ile sonuçlanmasından sonra İtalyanlar Antalya'ya asker çıkarıp, Burdur'a merkez komutanlığı kurmuşlardır. Burdur, düşmanın yurttan atılmasından sonra kurulan yeni Türkiye Cumhuriyeti'nde 1923 yılında il olarak yerini almıştır (Anonim, 2019b).

Burdur ilinin merkez ile birlikte toplam 11 ilçesi bulunmaktadır. Bu ilçeler; Kemer, Bucak, Karamanlı, Altınyayla, Ağlasun, Tefenni, Yeşilova, Çeltikçi, Çavdır ve Gölhisar ilçeleridir. Burdur ilinde 30 adet belediye, 13 adet bucak, 182 adet köy bulunmaktadır. Bu köylerin 168 tanesi orman köyü statüsündedir. Orman köylerinin 42 tanesi orman içinde, 126 tanesi de orman bitişiğinde yer almaktadır. Burdur'un il, ilçe sınırları ve komşuları Şekil 4.1 de verilmiştir (Anonim, 2019a).

Şekil 4.1. Burdur İli, ilçe sınırları ve komşu iller (Anonim, 2019a).

Burdur Belediyesi sınırları içerisinde 35 mahalle bulunmaktadır. Merkez ilçe ilin kentleşme oranı en yüksek ilçesidir. Burdur merkezi, ülke merkez ilçelerinin büyüklük sıralamasında 65. sırada gelmektedir (Anonim, 2019a).

3.1.1.3. Ulaşım

İlde kent içi yolcu taşımacılığı minibüs ile yapılmaktadır. Şehir içi toplu taşımada güzergâhlar mahallelerin yoğunluklarına göre düzenlenmiştir (Anonim, 2019a).

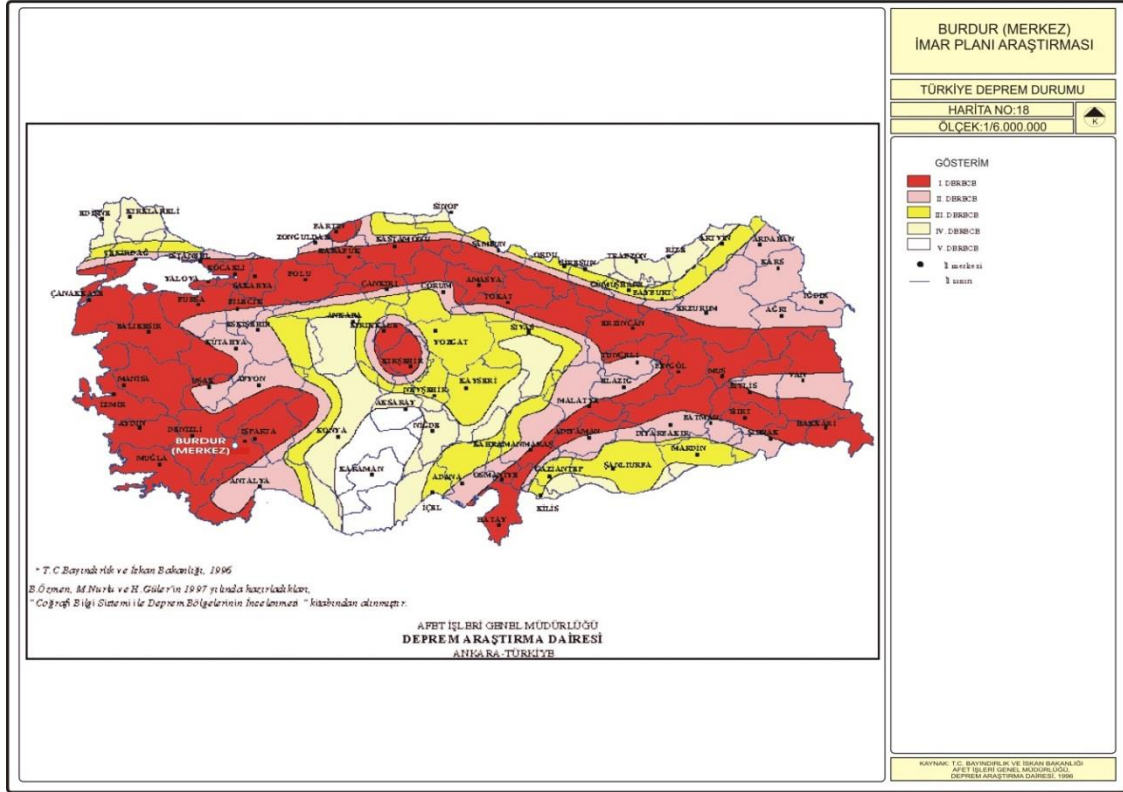
Engebeli veya az engebeli yapıya sahip ilde rakım 500–1.500 metre arasında değişmektedir. Topoğrafik eğim çoğunlukla kuzey-kuzeybatıya yönüne olup, genç fayların olduğu bölgelerde ise 25 derecenin üstüne çıkmaktadır (Anonim, 2019b).

Bölgede topografik engebeler kayalar ile Burdur Gölünde bulunan faylar yüzünden gelişim gösterememektedir. Yerleşim yerleri planlamasında imar planı revizyon çalışmalarında temel jeolojik faktörleri olarak, yer altı suyu durumu, zemin taşıma gücü, kütle hareketleri, kayaç yapısı ve depremselliğin yanında arazi eğim durumu ve kullanımı belirleyici özellik taşıyan etkenlerdir (Güler, 2018).

3.1.1.5. Jeotektonik Yapısı

Burdur Türkiye'nin en aktif fay zonlarından biri olan Fethiye-Burdur fayı üzerinde yer almaktadır. Bu fay zonu 300 km boyunca uzanmaktadır. Bu fay zonu 300 km boyunca KD-GB yönünde uzanım gösteren ve sol yanal atım bileşeni olan normal bir faydır (Anonim, 2019c).

Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü tarafından yapılan basın açıklamasına göre ve günümüzde de yürürlüğü hala devam eden Türkiye Deprem Bölgeleri Haritasında Burdur ve çevresi 1. Derece deprem bölgesi içinde yer almaktadır (Şekil 4.3 ve 4.4).

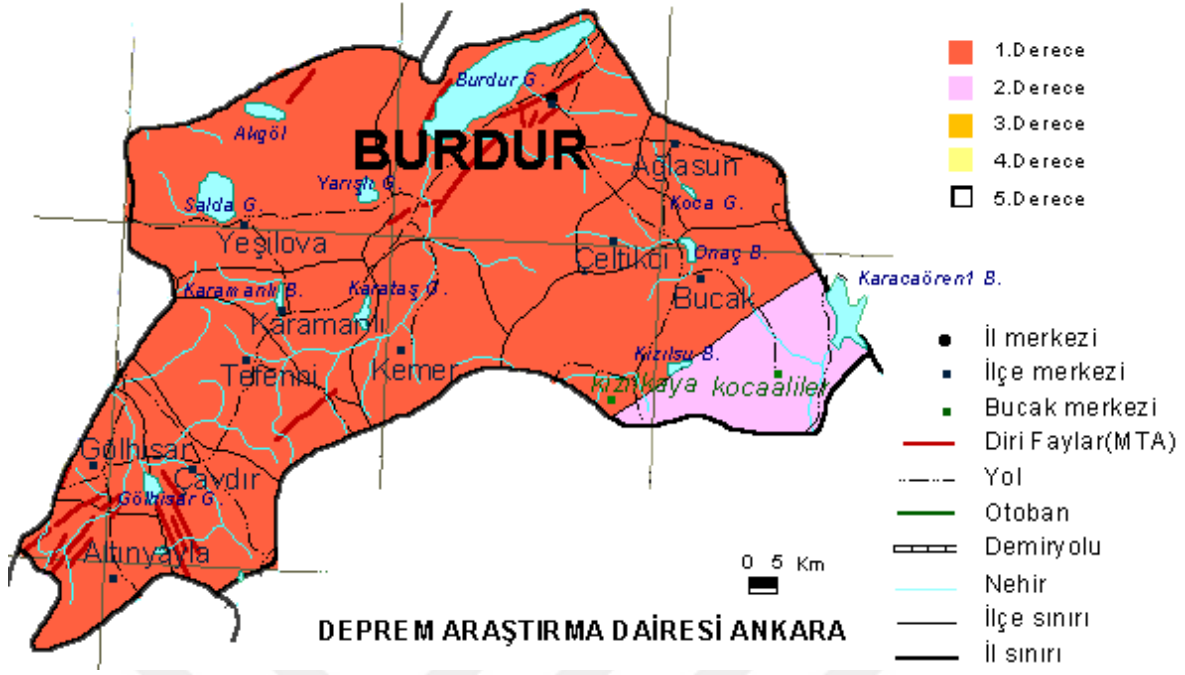

Şekil 4.3. Türkiye Deprem bölgeleri haritası (Anonim, 2019b)

Burdur da meydana gelen ilk kayıtlar depremleri 16. yüzyılda başladığı yönündedir. Araştırmacılar Burdur ilinde daha önceden yaşanan şiddetli depremlerin önemli uygarlık ve kurulan kentleri yıktığını öne sürmektedirler (Güler, 2018).

Burdur'dan geçen fay hatları Şekil 4.4'de görüldüğü gibi kent merkezinden geçmekte ve kent için büyük risk oluşturmaktadır.

Şekil 4.4. Burdur deprem haritası (Anonim, 2019b)

3.1.1.6. Hidrolojik Yapısı

Fazla sayıda büyük ya da küçük göl, akarsu veya sucül alanların olduğu ilde göller tektonik yapılı ve az tuzludur. Sucül alanlar ise kayaç yapısı ve topoğrafyanın etkisiyle kısa aralıklarla değişen mikroklimalar oluşturur (Özçelik vd., 2014).

İlde Burdur Gölü'ne ulaşan ve havza alanı 50 km²'den büyük 10 adet akarsu tespit edilmiş ve su toplama havzası çok küçük olan dere havzaları ile birlikte 12 alt havza bulunmaktadır (Anonim, 2019c).

Bir yapay dolgu yöntemi olan seddeleme sistemiyle yükseltilen ve sulama amacıyla bir rezervuara dönüştürülen Karataş Gölü doğal göl özelliğini bu müdahalelerle yitirmiştir. Bir diğer örnek olan Pınarbaşı Gölü 1960'lı yıllarda kurutulması sonucunda Burdur Gölü havzadaki tek doğal göl özelliğine sahiptir. Burdur Gölü tektonik kökenli bir göldür. Doğal şartlarda akarsularla, yeraltı sularıyla ve yağışlarla beslenmekte ve havadaki buharlaşma ile su kaybetmektedir. Göle ulaşan su miktarı küresel ısınma ve tarımsal sulama gibi iklimsel ve insan müdahalesi nedeniyle beslenme kaynaklarını büyük ölçüde kaybetmiştir ve bunun sonucunda göl giderek küçülmektedir. 1987 yılından bu yana mermer ocakları, iklim şartları, bilinçsiz yapılan sondajlar, tarım arazilerine çekilen sular gibi etmenlerden kaynaklı azalan su seviyesi 2008 yılı sonlarında 844 metrenin de altına düşmüştür. Bu

durum gölün geleceği için tehlike arz etmektedir Veriler ışığında su kaybının artması ve gölün küçülmesi nedeniyle ağır metal ve tuz oranı sürekli artmaktadır. (Anonim, 2019a).

Burdur Gölü faunası tür sayısı olarak ve nadir bulunan bir ördek olan dikkuyruklara (*Oxyura leucocephala*) ev sahipliği yapması nedeniyle uluslararası ölçüde bir öneme sahiptir. Bu özellikleriyle Ramsar alanı olarak tescillenmiştir. Kapalı havzada yer almasının sonucunda yüksek tuz oranına sahip göl, endemik bir balık türü olan *Aphanius sureyanus*'un yaşam alanıdır (Anonim, 2019b).

İnsan müdahalesi ile oluşan, yapay su kütleleri olan baraj ve göletlerin tamamına yakını sulama amaçlı yapılmıştır. Bu yapılar havzanın tek doğal gölü olan Burdur Gölü'ne ulaşması gereken suyun büyük bölümünü, hapsettikleri için havza ekosistemi açısından olumsuz etkiye sahiptirler (Ataol, 2010).

Burdur il sınırları içerisinde 5 adet göl bulunmaktadır. Burdur, Salda, Yarışlı ve Mamak Gölü turizm amaçlı kullanılıp; Gölhisar gölü de sulama amaçlı işlev görmektedir. İl genelinde köyler de dahil olmak üzere toplam 561 kaynak bulunmakta olup; 162 tanesi sondaj, 399 tanesi kaynak suyudur. Bu sular evsel ve sanayi amaçlı kullanılmaktadır. Enerji üretim amacıyla 2 tane baraj kurulmuştur. Bu barajlardan toplam 78 MWe güç elde edilmektedir. Buradan elde edilen enerji ise 76.877 kişinin elektrik ihtiyacını karşılamaktadır (Anonim, 2019c).

3.1.1.7. Toprak Yapısı

İlin flora zenginliği iklim ve jeolojik yapı farklılıklarıyla oluşmuştur. Kent arazisi farklı jeolojik zamanlara ait değişimlerin sonucu bir araya gelmiş ve bu sayede karışık bir yapıya sahip toprak yapısına kavuşmuştur.

Toprak grubu çeşitlerine bakıldığında ilk sırayı kahverengi orman toprakları almaktadır. Bu sırayı kireçsiz-kahverengi orman toprakları ile kestane renkli toprakları izlemektedir (Anonim, 2019d)

İlin toplam arazi varlığı 713.500 hektardır, fakat tarım arazisi olarak toplam miktarın ancak %29,46'ini kullanılabilmektedir (Tablo 4.1).

Tablo 4.1. Arazi toprak alanları (Anonim, 2019d)

Nitelik	Alan (Ha)	Oranı (%)
Tarım Arazisi	209.828	29,46
Orman Alanı	324.318	45,53
Çayır Mera	8.878	1,25
Su Satırları	29.693	4,17
Tarıma Elverişsiz Alan	139.783	19,59
Toplam	713.500	100,00

Genel olarak kullanıma göre sınıflandırmak gerekirse ilde sekiz adet toprak grubu bulunmaktadır (Tablo 4.2). Birden yediye kadar olan arazi sınıfı topraklar, yörenin iklimine uyum sağlamış tarla bitkileri ile orman, mera ve çayır bitkilerini iyi bir şekilde yetiştirme özelliğine sahiptir. Bunlardan beş ve altıncı sınıf grubunda, toprak ve korunma önlemi alınması halinde bazı özel bitkiler de yetiştirilebilir (Anonim, 2019d)

Tablo 4.2. Arazi sınıflarının dağılımı

Arazi Sınıfları	Alan (ha)	İl yüzölçümü %	Toprak Tipleri
I Sınıf	44.709	21,3	Alüvyal-kolüvyal toprak
II Sınıf	76.404	36,40	Alüvyal-kolüvyal, Kestane rengi toprağı
III Sınıf	44.289	21,10	Alüvyal-kolüvyal toprağı Kestane rengi toprağı, Kahverengi orman toprağı
IV Sınıf	14.903	7,10	Alüvyal-kolüvyal, kahverengi orman, Kireçsiz kahverengi orman
V Sınıf	27.287	13	Diğer araziler
VI Sınıf	-	-	-
VII Sınıf	1.260	0,6	Kahverengi orman, kestane rengi, kireçsiz kahverengi orman toprağı, Kırmızı Akdeniz toprağı, Kırmızı kahverengi Akdeniz toprağı
VIII Sınıf	-	-	-

3.1.1.8. İklim özellikleri

Burdur; Ege, Akdeniz ve İç Anadolu bölgeleri arasında geçiş alanı olmasından dolayı farklı iklim tipleri gözlenmektedir. Burdur Akdeniz bölgesinde olmasına karşın, Akdeniz iklimi değil çoğunlukla İç Anadolu'nun karasal iklimi görülmektedir. Kışları soğuk ve yağışlı, yazları sıcak ve kurak hava etkili olmaktadır.

Burdur ilinde yıllık ortalama sıcaklık 15,6 °C ve ortalama en yüksek sıcaklık 25,1 °C'dir. İlde ölçülen en yüksek sıcaklık Eylül ayında görülmüş ve 35,4 °C olarak ölçülmüş, en düşük sıcaklık ise aralık ayında yaşanmış -5,3 °C'dir. Burdur ilinde yıllık ortalama en (Anonim, 2019h) (Tablo 4.3 ve 4.4).

Tablo 4.3. Burdur İli aylara göre sıcaklık değerleri (Anonim, 2019h)

Aylar	Ort. Sıcaklık	Max. Sıcaklık	Min. Sıcaklık
Ocak	3,6	14,7	-5,2
Şubat	6,9	17	-2
Mart	10	21,3	-0,2
Nisan	15,2	28,8	1,1
Mayıs	17,8	30,9	6,9
Haziran	21,0	33,8	11
Temmuz	25,1	34,6	14,6
Ağustos	25	35,2	13,6
Eylül	21,3	35,4	10,6
Ekim	14,6	26,9	0,1
Kasım	9,3	24,3	-0,1
Aralık	3,9	16,3	-5,3
Yıllık	15,6	35,2	-5,2

İlde hakimî rüzgar güneydoğu yönünde olup, keşişleme rüzgarı aktiftir. Günümüze kadar ölçülen en hızlı rüzgar 2 Aralıkta 2010 yılında ölçülmüş olup 180 km/sa olarak belirlenmiştir (Ekinci, 2018).

Tablo 4.4. Son 10 yılın yağış miktarı (mm) (Anonim, 2019h).

Aylar	Yıllar								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ocak	63,9	44,6	93,4	23,6	58,2	78,4	50,8	45,4	50,0
Şubat	84,8	36,6	55,7	45,2	23,6	38,8	27,0	1,2	25,0
Mart	26,2	62,8	13,6	23,8	39,6	12,4	30,8	35,2	83,2
Nisan	48,3	110,4	21,6	52,9	11,0	15,2	29,4	29,9	10,2
Mayıs	8,8	96	68	38,2	66,8	59,8	85,4	60,2	48,4
Haziran	57,1	52,2	4,2	13,4	24,0	68,0	19,2	23,2	106,4
Temmuz	12,8	-	5,2	12,6	1,8	3,6	36,6	10,4	4,4
Ağustos	-	1,4	2,4	3,4	14	33,4	23,2	21,2	41,8
Eylül	18,8	11,6	-	0,2	54,2	12,6	23,8	0,6	0,0
Ekim	62,4	31	22,6	55,4	33,8	9,2	0,2	35,0	29,4
Kasım	17	0,2	19,2	60,8	40,2	7,4	36,2	37,4	25,6
Aralık	72,2	19,4	49,6	17	84,9	9,8	13,0	14,8	68,2
Toplam	472,3	466,2	355,5	346,5	452,1	457,6	375,6	314,5	369,4

Burdur ilinin yağış miktarlarına bakıldığında en az yağışın eylül ayında olduğu görülür. 2018 senesinde yıllık toplam yağış miktarı 369,4 mm'dir. En çok yağış miktarı haziran ayında 106,4 mm olarak ölçülmüştür (Anonim, 2019h).

3.1.1.9. Doğal Bitki Örtüsü

Burdur ve çevresi geçiş iklimi özelliği taşıdığı için hem Akdeniz, hem de Karasal iklim özellikleri taşımaktadır. Bu özellik sonucunda İran-Turan flora bölgelerine ait türlerin bazılarında bölgede rastlanmaktadır. Türlerin dağılışında yükselti, bakı gibi bazı topografik özellikler etkili olmaktadır. Akdeniz ikliminin türleri olan; Kızılcım (*Pinus brutia* Ten.), Doğu Çınarı (*Platanus orientalis* L.), Kermes Meşesi (*Quercus coccifera* L.) gibi bitkiler yükseltinin fazla olduğu yerlerde görülmektedir. Karaçam (*Pinus austriaca* Höss), yabancı armut (*Pyrus communis* L.), ardıç (*Juniperus, sp.* L.) türleri badem (*Prunus dulcis* Mill.) ile otsu bitkilerden oluşan step formasyonları da İran-Turan (karasal) elemanlarını oluşturmaktadır (Anonim, 2019c).

İl arazisinin %20'si hiçbir ekime elverişli olmayıp, %35'e yakını ormanlık, %35'e yakını ekili ve dikili arazi ile %10'u çayır ve meralar oluşturmaktadır. Ormanlar kentteki göl ve ovaları saran dağların üzerinde yer alırlar. Kentin kuzeybatısındaki Burdur Kent Ormanı ve kent merkezinin doğusunda bulunan Mehmet Akif Ersoy Kent Ormanı da bölgenin ağaçlık alan niteliğini karşılamaktadır. Tarım alanları ise kentin kuzeyinde yoğunlaşmıştır (Anonim, 2019a).

Burdur İli, arazi yönünden engebeli ve ormanlar dağlık alanlarda ve dik yamaçlarda bulunmaktadır. Kenar bölümlerde ise, maki ve sert yapraklardan oluşan bir bitki vejetasyonu vardır. Burdur-Göller ilinde doğal bitki örtüsü, Tefenni güneyi, Merkez ve Acı göl kuzeyinde çok zayıf olup, bozuk mera şeklinde, diğer bölgelerde ise orman ağaç ve ağaççıkları halinde görülür. İşlenebilir tarım arazilerinde doğal bitki örtüsü yerini kültür bitkilerine bırakmış, drenajı bozuk olan çorak arazilerde ise doğal kendinden yetişen bitki türleri bulunmaktadır (Anonim, 2019b).

3.1.2. Burdur Kentinin Sosyo-Kültürel Yapısı

3.1.2.1. Nüfus Yapısı

Burdur kentinin 1927 yılındaki nüfusu 12.848 iken, 1940 yılındaki nüfus sayımlarında kentin nüfusu yükselerek 14.603 kişiye ulaşmıştır. 1940-1950 arasında nüfus artış hızı yavaşlayarak 1955 yılında nüfus 18.719 kişi olmuş, 1914 yılında yaşanan depremde 1.500 kişinin hayatını kaybetmesi, devlet yatırımlarının kente yapılamaması, dokumanın sanayileştirilememesi, ticari yaşamın giderek güç kaybetmesi, İtalyan işgali ve 2. Dünya Savaşı'nın toplumsal zararları sonucu kent nüfus kaybetmiştir (Güler, 2018).

Burdur Merkez nüfusu 1965'ten 1985'e kadar artış göstermiş ve 1985-1990 yılları arasında azalmıştır. 2000 yılından sonra artmaya başlamış, fakat bu artış Türkiye nüfus genelinin altındadır. 2017-2018 yıllarından sonra ise nüfus artış göstermiştir (Anonim, 2019b) (Tablo 4.6).

Tablo 4.6. Yıllara göre Burdur-Merkez ilçenin nüfus dağılımı (TÜİK, 2019)

Yıl	Toplam	Şehir	Kırsal
1990	83.267	56.432	26.835
2000	90.06	63.363	26.697
2010	103.135	78.389	24.746
2015	101.912	78.331	23.581
2018	113.077	90.303	22.774

Burdur ili nüfusu yıllar arasında farklılık göstermiş ve en son 2014-2015 döneminde artış kaydetmiş ve 2017/2018 döneminde ortalamanın üstünde yer almıştır (Tablo 4.7).

Tablo 4.7. Burdur'un yıllık nüfus artış hızı (TÜİK, 2019).

	Burdur'un yıllık nüfus artış hızı (%)							
	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018
Türkiye Geneli	13,5	12,0	13,7	13,3	13,4	13,5	12,4	14,7
Burdur	-32,8	15,1	11,4	-1,4	5,6	11,8	12,8	19,3

2000 yılı genel nüfus sayımı sonuçlarına göre Burdur İli toplam nüfusu, 246.060, Merkez nüfusu ise 139.897'dir (Anonim, 2019a).

Nüfus il ve ilçe merkezlerinde artmasına rağmen çevre iller arasında en az nüfusa sahip Burdur ili nüfus yoğunluğu bakımından da Türkiye ortalamasının çok altındadır. Bölgede görülen dışa göçler, dağlık arazide bulunan ve geçimini zor temin eden vatandaşların ekonomik şartlar ve yaşam standartlarından dolayı özellikle Antalya'ya göç etmelerine neden olmaktadır. İlde yaşanan kırsal alandan kentsel alana olan göçler yeni iş sahası arama, daha iyi hayat şartları temin etme, ailelerin çocuklarını okutabilme isteği gibi etmenlerden de oluşmaktadır. 1970 yılından sonra göç kaybı minimum seviyelerde seyretmiştir. Burdur ilinin insanlara cazip gelmemesi sosyal, kültürel etkinliklerin, ticaret faaliyetlerinin yetersizliği, turizm potansiyeli yüksek olan Antalya ilinin yakınında bulunması ve iş olanaklarının tatminkar olmaması göç olgusunu doğuran başlıca nedenlerdir (Güler, 2018). Tablo 4.8'de il genelinin aldığı/verdiği göç miktarları verilmiştir.

Tablo 4.8. Yıllara göre Burdur İlinin aldığı/verdiği göç (TÜİK, 2019)

Yıl	İlin Aldığı Göç	İlin Verdiği Göç	Fark
2010	9.439	8.904	535
2011	8.873	9.712	-839
2012	11.473	8.497	2.976
2013	11.156	10.001	1.155
2014	10.235	12.271	-2.036
2017	12.745	11.786	959
2018	15.417	12.537	2.880

Burdur ilinde ilçeler arasında nüfus ve gelişmişlik kriterleri bakımından Merkez ilçeden sonra Bucak ve Gölhisar ilçesi gelmektedir (Tablo 4.9) (Anonim, 2018).

Tablo 4.9. Burdur kentinin ilçe nüfus dağılımı (TÜİK, 2019)

İlçe	İlçe Nüfusu	Erkek Nüfusu	Kadın Nüfusu	Nüfus Yüzdesi (%)
Merkez	113.077	57.643	55.434	4,189
Bucak	64.943	32.279	32.664	2,406
Gölhisar	22.519	11.224	11.295	8,34
Yeşilova	15.457	7.459	7.998	573
Çavdır	13.077	6.480	6.597	484
Tefenni	10.201	5.008	5.193	378
Ağlasun	8.537	4.278	4.259	316
Karamanlı	8.006	3.933	4.073	297
Altınyayla	5.591	2.827	2.764	207
Çeltikçi	5.237	2.511	2.726	194
Kemer	3.281	1.598	1.683	122

Burdur Kenti Merkez ilçesinde 35 mahalle bulunmaktadır. Bu mahalleler arasında en fazla nüfusa sahip Bahçelievler Mahallesi, en az nüfusa sahip mahalle ise Kuyu mahallesidir (Tablo 4.10).

Tablo 4.10. Burdur merkez mahalle nüfusu (TÜİK, 2019)

No	Mahalle	Nüfus	No	Mahalle	Nüfus(kişi)
1	Akın	571	19	Konak	2.974
2	Armağan İlci	9.520	20	Kuyu	305
3	Atatürk	3.522	21	M.Akif Ersoy	1.882
4	Aydınlıkevler	3.736	22	Menderes	2.692
5	Bağlar	4.805	23	Necati Bey	314
6	Bahçelievler	6.967	24	Özgür	1.938
7	Bozkurt	3.633	25	Pazar	477
8	Burç	3.405	26	Recep	500
9	Cemil	1.464	27	Sakarya	599
10	Çeşmedamı	691	28	Sinan	346
11	Değirmenler	3.189	29	Şeker Evleri	756
12	Dere	530	30	Şirinevler	5.354
13	Emek	6.787	31	Tepe	596
14	Fevzi Çakmak	3.727	32	Üçdibek	478
15	Hızır İlyas	3.220	33	Yeni	5.046
16	İnönü	465	34	Yenice	1.049
17	Karasenir	5.928	35	Zafer	1.509
18	Kışla	1.328			
TOPLAM					90.303

3.1.2.2. Sosyo-Ekonomik Durum

Burdur İlinin 1975’li yıllardan sonra ekonomisinde gelişmeler gözlenmiş, fakat sanayinin ve ekonomik faaliyetlerin yetersiz olması nedeniyle bu gelişmeler Türkiye

ortalamasının altında kalmıştır. Son dönemlerde turizm yönünden önemli olan Burdur ilinde Antalya yolundan ötürü ekonomik faaliyet ve ticaret artmış, krom, mermer, tarım ve hayvancılık ile gelişmeye çalışılmaktadır. Burdur İl'inde büyük büyükbaş ve küçükbaş hayvan besiciliği yapılarak, modern ahırlarda süt ve et üretilmekte ve hayvanların satımını artıran büyük bir hayvan pazarından biri kurulmaktadır (Anonim, 2018a).

- **Tarım ve Hayvancılık:** İlin en önemli lokomotif sektörü olan tarım, il ekonomisi içinde önemli bir yer tutar. İl içerisinde ki tarımsal üretim sahalarında genel olarak buğday, arpa, şeker pancarı, anason rezene, haşhaş gibi tarla bitkileri, mısır, yulaf, çavdar gibi yem bitkileri, domates, biber salatalık vb sebze çeşitleri, kiraz, ceviz, elma, nar gibi meyve çeşitlerinin yetiştiriciliği yapılır. Örtü altı yetiştiriciliğide tarım sektöründe önemli yer tutmaktadır. İstihdam gücünün % 41'i tarım ve hayvancılık sektöründe bulunmaktadır. Tarım nüfusunun %15'i bitkisel üretim, %15'i hayvansal üretim, %70'i de bitkisel ve hayvansal üretimi birlikte yapmaktadır.
- İlin en önemli gelir unsurunu büyükbaş hayvan yetiştiriciliği ve süt üretimi oluşturmaktadır. Bunun yanında keçi ve koyun yetiştiriciliği mevcut olup arıcılıkta yapılmaktadır.
- **Madencilik:** Burdur ekonomisinin sektörel dağılımı içerisinde %8'lik yer tutan madencilikte en önemli madencilik işletmesini mermer oluşturup, krom ve çimento hammaddesi de bulunmaktadır.
- **Sanayi:** İl ekonomisinde %18'lik yer tutan sanayi sektöründe Şeker fabrikası, mermer işleme tesisleri, süt işleme fabrikası en başta gelir. Yem fabrikaları, et işleme tesisleri, gıda üretim fabrikaları, tarım alet makineleri üretim fabrikaları da il ekonomisi için önemli sanayi kuruluşlarıdır.
- **Ormancılık:** İlde ormancılık alanında çeşitli işletmeler bulunmakta, il ekonomisine önemli katkılar yapmaktadır. Orman ürünleri (kerestelik ağaç, odun vb) yanında, mantar toplama (kuzu göbeği), sahlep gibi ürünlerin toplanıp satılmasıyla da sektör %9 gibi ciddi bir payla önemini devam ettirmektedir.
- **Turizm Hizmet:** İl içerisinde yer alan göller, antik kentler, mağaralar, kuş gözlem yerleri, höyükler ve çeşitli doğa turizm etkinlikleriyle turizm ve hizmet sektörü il ekonomisinde %10'luk bir paya sahiptir.

- **Ticaret:** İl'de çeşitli faaliyet alanlarında faaliyet gösteren kişi ve kurumların oluşturduğu ticaret sektörü sektörel bazda %12'lik bir büyüklüğe sahiptir.

Bu önemli sektörlerin dışında %1'lik oranla teknoloji ve %1'le diğer sektörler il ekonomisinin sektörel dağılımını oluştururlar (Anonim 2019c).

Burdur da hizmet işçiliği ön plana çıkmış, genellikle işçi ve memurun yaşadığı bir kent özelliği göstermektedir. Mahalle olarak Atatürk, Bahçelievler, Burç, Fevzi Çakmak ve Konak Mahallelerinin belirli kesimleri üst seviyede gelir grubunda sayılırken, genellikle küçük ve merkeze uzak mahalleler (Hızırilyas, Bağlar, Karasenir, Tepe, Değirmenler, Kuyu, Necatibey, Recep mahalleleri) alt seviyede, geri kalan önemli bir çokluk da orta seviyede gelir grubunda yer almaktadır (Çetin, 2007).

3.1.3. Burdur Kentindeki Korunan Alan Durumları

Burdur kentinde korunan alanlar olarak tabiat parkları, tabiat koruma alanları ve tabiat anıtları bulunmaktadır.

3.1.3.1. Tabiat parkları

Burdur da tabiat parkı niteliğinde iki alan bulunup aşağıda verilmektedir

3.1.3.1.1. Salda Gölü Tabiat Parkı

Yeşilova İlçesinde bulunan 120 dekarlık Salda Gölü Tabiat Parkı 11.07.2011 tarihinde Tabiat Parkı olarak ilan edilmiştir. Salda Gölü, oldukça temiz, oligorofik özellikte, az tuzlu, yüksek alkalın ve ekosistem dengesi hala bozulmamış bir göldür. Jeolojik ve kimyasal özellikleri, barındırmış olduğu endemik türler ile Önemli Tabiat Alanı ve önemli kuş alanı yaşam hayatı kriterlerini sağlayan uluslararası öneme sahip bir sulak alandır. Parkta bulunan Salda gölünde, Mars gezegeninin yüzey özelliklerini taşıyan Dünya'daki iki bölgeden biri sayılan magnezyum kaplı taşlar bulunmakta ve son dönemlerde turizm açısından bu özellik kente turist çekmektedir (Anonim, 2019ı).

3.1.3.1.2. Serenler Tepesi Tabiat Parkı

Burdur Merkezde yer alan 384 dekarlık alan 11.07.2011 tarihinde Tabiat Parkı ilan edilmiştir. Burdur Gölü'nün güney sahillerindeki nispeten düz tarım arazilerinin güney yönünde bittiği yerden arazinin 250 m. yükselmesi sonucu oluşmuş 1.075 m yükseklikteki

Karaburun Tepe'nin kuzey yamaçlarında nispeten dağlık ve kırık bir arazi yapısı üzerinde bulunmaktadır (Anonim, 2019ı).

3.1.3.2. Tabiat Koruma Alanları

3.1.3.2.1. Kargı Köyü Sığla Ormanı Tabiatı koruma alanı

İlimiz Bucak İlçesinde yer alan 8380000 m² alan 27.07.1987 tarihinde Tabiatı Koruma Alanı ilan edilmiştir. Ülkemizde endemik bir tür olan ve sadece iki ilde (Burdur-Muğla) yayılış gösteren Anadolu Sığla Ağacı varlığına sahiptir (Anonim, 2019ı).

3.1.3.3. Tabiat Anıtları

Burdur Kentinde Tabiat anıtları olarak 4 alan bulunmaktadır.

3.1.3.3.1. Çatal Sedir Tabiat Anıtı

Altınyayla İlçesinde yer alan 25000 m² alan 29.09.1994 tarihinde Tabiat Anıtı ilan edilmiştir. Sedir Ağacı (*Cedrus libani* A.Rich.) 34 m boy, 1,40 m çap, 4,50 m çevre genişliğine sahiptir ve 250 yaşındadır (Anonim, 2019ı).

3.1.3.3.2. Kocapınar Toros Sediri Tabiat Anıtı

Altınyayla İlçesinde yer alan 10000 m² alan 06.09.2002 tarihinde Tabiat Anıtı ilan edilmiştir. Sedir Ağacı 24 m boy, 1,60 m çap, 5,04 m çevre genişliğine sahiptir ve 330 yaşındadır (Anonim, 2019ı).

3.1.3.3.3. Ballık Köyü Sediri Tabiat Anıtı

Altınyayla İlçesinde yer alan 10000 m² alan 06.09.2002 tarihinde Tabiat Anıtı ilan edilmiştir. Sedir Ağacı 49 m boy, 2,30 m çap, 7,22 m çevre genişliğine sahiptir ve 540 yaşındadır (Anonim, 2019ı).

3.1.3.3.4. Evciler Köyü Sedir Ağacı Tabiat Anıtı

Göhlisar İlçesinde yer alan 10000 m² alan 06.09.2002 tarihinde Tabiat Anıtı ilan edilmiştir. Sedir Ağacı 27 m boy, 1,43 m çap, 4,50 m çevre genişliğine sahiptir ve 260 yaşındadır (Anonim, 2019ı).

3.2. Yöntem

Araştırma yöntemi olarak açık ve yeşil alanların tanımı yapılmış, bu alanların işlevi, amacı, standartları ve sınıflandırması yapılan farklı kaynaklara göre ele alınmıştır.

Çalışma Burdur kentinin merkezinde yer alan mahallelerinde bulunan açık-yeşil alanları ile mahallelerde bulunan nüfus dikkate alınmıştır. Bu kapsamda açık ve yeşil alanların yeterlilikleri nicelik ve işlevselliği incelenmiştir.

İkinci aşamada materyal olarak imar planı açıklama raporu ile 1/5000 nazım imar planı ve 1/1000 uygulama imar planından faydalanılmıştır. Çalışma alanının doğal, kültürel ve fiziksel yapısı ortaya konmuş, meydanlar, parklar, çocuk oyun alanları, spor alanları, okul bahçeleri, resmi kuruluşlar, yollar, yaya yolları, refüj ve bulvarlar mezarlıklar, konut ve toplu konut bahçeleri ve pazaryerleri olmak üzere 10 başlık altında incelenmiştir. Bu kısımda çeşitli kaynaklardan alınan bilgiler ve normlar ortaya konmuştur. Daha sonra Burdur Kentinde oluşan kentin açık ve yeşil alan durumları yerinde yapılan gözlemlerle ve Burdur Belediyesi İmar ve Şehircilik Müdürlüğü 1/5.000, 1/1.000 ölçekli Nazım İmar Planı, Açıklama Raporları ve Park Bahçe Müdürlüğünden elde edilen bilgiler dahilinde bugünkü durumları belirlenmiştir.

Araştırmanın son kısmında, Burdur kent merkezinde bulunan açık-yeşil alanların yerinde yapılan gözlemler dahilinde mevcut miktarları hesaplanmış, nitelik ve nicelik bakımından yeterliliği incelenmiştir. Bu bölümde araştırma bulguları ve tartışma kısmında elde edilen sonuçlar ile literatür bilgilerinden yararlanılmış, özellikle de 3194 Sayılı İmar Kanununda belirtilen standartlar dikkate alınarak mevcut durum belirlenmiştir.

4. ARAŞTIRMA BULGULARI VE TARTIŞMA

4.1. Burdur Kentinde Mevcut Açık Yeşil Alan Durumunun İncelenmesi

4.1.1. Meydanlar

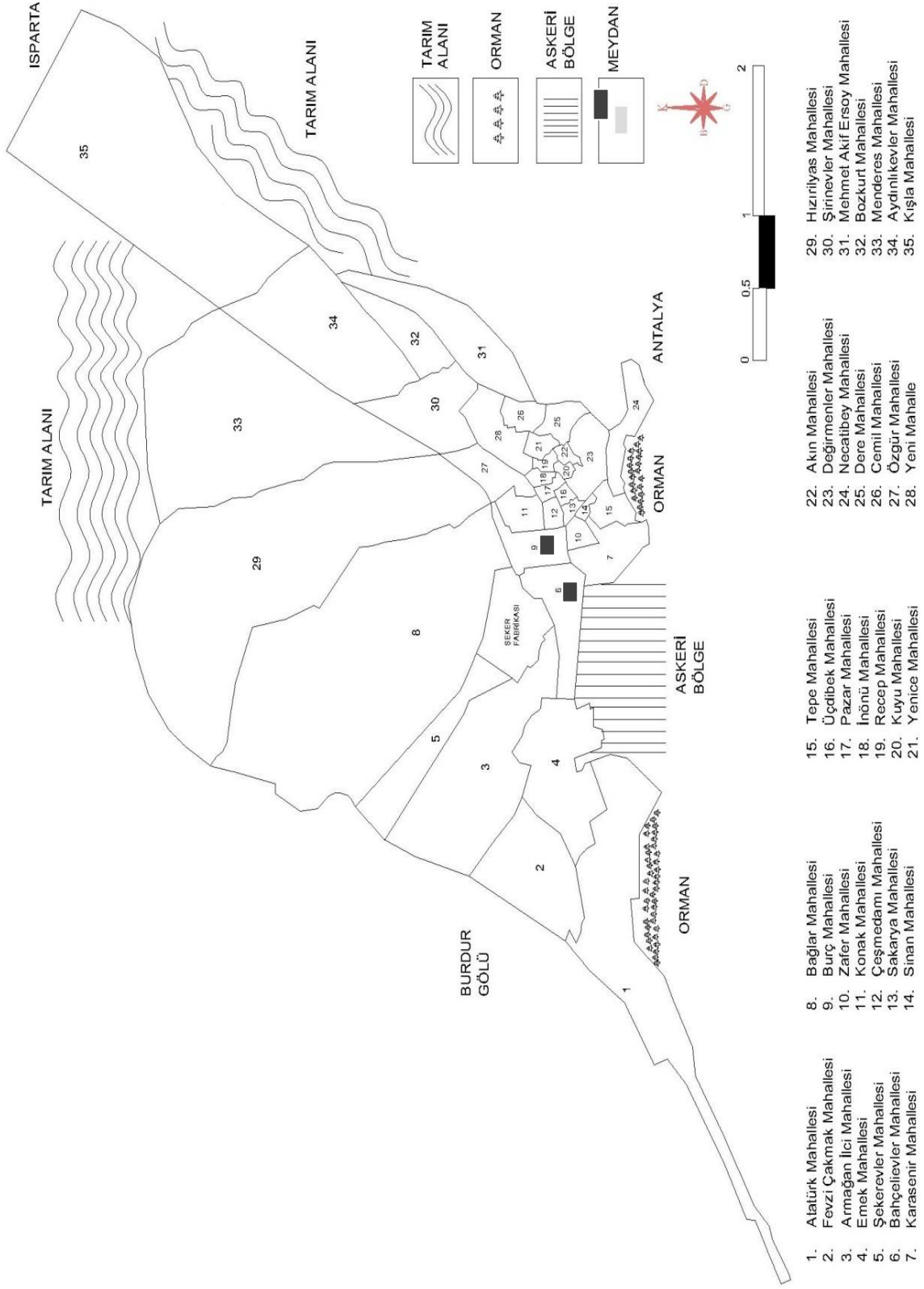
Meydanlar insanların bir araya gelme ihtiyacını karşıladığı toplumun organik parçasıdır. Önceden kullanılan meydanlar insanların ortak yaşama merkezleri, halkın vista noktaları olarak tanımlanmaktadır. Bu noktalarda ticaretin artması meydanlara yeni bir rağbet yüklemiştir. Bu yüzden meydanların çevrelerinde hanlar, konaklar, saraylar ve dini yapılar bulunmaktadır (Uzun, 1990).

Günümüzde ise meydan algısı eski işlevini yitirmiş, artan nüfusa bağlı trafik yoğunluğunu hafifleten alanlar olarak tanımlanmaktadır (İnceoğlu ve Aytuğ, 2009).

Meydanlar kentte toplanma, dinlenme ve gezinme gibi ihtiyaçları gideren kentsel açık alanlardır. Fakat her açık alan meydan niteliğini taşıyamamaktadır. Açık alanların meydan sayılabilmesi için; hacim bütünlüğü ve kentliler tarafından benimsenerek kentsel kimlik oluşturması gerekir. Kentsel bütünlüğü sağlaması ve insanlar tarafından ziyaret edilmesi, üstüne basılıp geçilen herhangi bir yerden ziyade o alanı vasıflandırır (Vardar, 1990).

Meydanların tasarlanma sürecinde bitkisel elemanlar sert zeminleri geçmemelidir. Yoksa meydan asıl işlevini kaybederek, park olma niteliğini taşıyabilir. Meydanlarda sert zemin hâkim olmalı, bitkisel donatılarla da estetik açıdan mekân zenginleştirilmelidir. Meydan, kullanıcıların kısa süreli isteklerini karşılayan dinlenme alanları olduğu için donatı elemanları (çöp kutusu, oturma yerleri, gölgelikler, ışıklar ve yönlendirme levhaları, bankalar) bulundurulmalı ve işlevsel olması önemli unsurlardandır. Bu donatı elemanları gelişigüzel değil meydanın şekline ve tasarımına uyacak şekilde yerleştirilmelidir. Meydana sanatsal kimlik kazandıran donatılar arasında heykel, plastik veya su öğeleri kullanılabilir (Önder ve Aklanoğlu, 2002).

Burdur için yapılan İmar Planlarında meydan olarak ayrılmış 2 alan bulunmaktadır (Şekil 4.5) Birincisi Cumhuriyet Meydanı, ikincisi ise daha sonradan ayrılan Şeker Meydanı'dır.

Şekil 4.5. Burdur kent merkezinde bulunan meydanlar

Cumhuriyet Meydanı 1923 yılından beri hizmet vermektedir. Hükümet binası taşınmadan önce belediye çalışanları tarafından daha aktif kullanılan bu meydan şimdi yalnızca tören alanı, festival-bayramlaşma alanı, yürüyüş ve bekleme alanı, konuşma alanı, toplanma alanı gibi işlevlerde kullanılmaktadır. Fakat bu işlevleri alan büyüklük ve planlama açısından gereğince yerine getirememektedir. Cumhuriyet meydanının aşağısında cumhuriyet parkı bulunmaktadır. Oturma, dinlenme, bekleme, park, yeşil alan, rekreasyonel mekan, buluşma noktası ya da bazı zamanlarda ticari amaçla (kermes vb.) bile kullanılmaktadır. 1.500 m² sert zemin alanına sahip Cumhuriyet Meydanı'nda 5.338 m² yeşil alan bulunmaktadır. Bu meydan 6.838 m²'lik toplam alana sahip olup kişi başına 0,07 m² alan düşmektedir. Meydan ve park ana caddeyle bölünmüş olup trafik yoğunluğu yüzünden güvenli olmayıp estetik anlamda da yetersizdir. Mevcut meydan büyüyen gelişen kent ihtiyacını nitelik ve nicelik anlamda karşılayamamaktadır. Bu meydan da kişi başına düşen oran yeşil alan bakımından yetersiz ve standartların altındadır (Şekil 4.6).

Şekil 4.6. Cumhuriyet Meydanından bazı görünüm (URL-1, 2019)

İkinci meydan olarak önerilen kısım ise Şeker Meydanı'dır. Şeker Meydanı 2009 yılından sonra belediye tarafından imar planında meydan olarak gösterilmiştir. Genellikle konser alanı olarak kullanılan alan 2018 yılında şehri canlandırmak adına belediye tarafından yapılan su gösterileri ile de ziyaret edilmektedir. Şeker Meydanı 3.700 m²'lik alana sahip peyzaj donatıları bakımından iyi tasarlanmış bir alandır (Şekil 4.7).

Burdur da toplam meydan alanı 10.538 m² olup, kişi başına 0,11 m² alan düşmektedir.

Şekil 4.7. Şeker Meydanından bazı görünümeler

4.1.2. Parklar

Yapısal elamanlardan oluşan kentleri içten ve dıştan çevreleyerek, organik bir sistem oluşturan parklar, kentin dinlenme, eğlenme ve diğer rekreasyon ihtiyacına karşılık veren yeşil yerlerdir (Akbulut, 2007). Parklar kentin ihtiyaçlarına göre; Mahalle Parkları, Merkezi Parklar, Kent Parkları, Bölge Parkları olarak 4 sınıfta toplanmıştır (Tablo 4.11).

Tablo 4.11. Park sınıflarının mesafesi, büyüklüğü ve etki alanı (Akdoğan, 1968; Çelik, 2000; Gül ve Küçük 2001; Akbulut, 2007)

Park Türleri	Ulaşım Mesafesi/Süresi	Alan Büyüklüğü (m ²)	Etki Alanı
Mahalle parkları	300–800m	2.500 m ²	Yalnız o mahalleye
Merkezi parklar	1.000–1.500m	20.000 m ²	Komşu birkaç mahalleye
Kent parkları	30-60 dk yürüyüş mesafesi	400.000 m ²	Tüm kente
Bölge Parkları	Şehirlerarası mesafesi	800.000 m ²	1 veya daha fazla şehir

Parklar büyüklüklerine, uzaklık mesafelerine içlerinde bulunan aktivite çeşitliliğine, yetki alanlarına ve hitap ettikleri nüfusa göre sınıflandırılmaktadırlar. Parklar ve rekreasyon alanları; mahalle parkları, semt parkları, kent parkları, milli parklar, bölgesel parklar, ormanlar, koru alanları ve fidanlıklar olarak da farklı gruplandırılabilir (Önen, 2015). Burdur Kentinde Kent parkı düzeyinde alan bulunmamaktadır. Burdur da bulunan Alyazmalım Kent Ormanı ve Mehmet Akif Ersoy Kent Ormanı pasif alan olarak değerlendirilmiştir. Burdur Belediyesi'ne ait parklar Tablo 4.12'de ve Şekil 4.8'de verilmiştir.

Tablo 4.12. Burdur Belediyesine ait mahalle ve parklar (Anonim, 2019i)

Park Adı	Mahalle	Toplam Alanı (m ²)	Yeşil Alan Miktarı (m ²)
105 Evler Parkı	Armağan İlci Mahallesi	2.488	1.033
Altınterim Solmaz Parkı	Armağan İlci Mahallesi	541	-
Akdeniz Evler Parkı	Armağan İlci Mahallesi	1.642	-
75.Yıl Parkı	Armağan İlci Mahallesi	4.016	913
Şelale Evler Parkı Yamaç	Armağan İlci Mahallesi	368	328
11006 Sokak Park	Armağan İlci Mahallesi	1.050	-
Şelale Evler Parkı	Armağan İlci Mahallesi	1.215	924
Nuri Ortaç Sokak Park	Atatürk Mahallesi	1.241	409
Burkent Kafetarya	Atatürk Mahallesi	5.488	-
Serenler Oteli	Atatürk Mahallesi	7.800	3.764
Merveevleri	Atatürk Mahallesi	1.014	879
Merveevleri 2	Atatürk Mahallesi	1.248	1.034
Şehit Astsubay Ömer Halisdemir Parkı	Atatürk Mahallesi	1.412	1.207
Atatürk Parkı	Atatürk Mahallesi	4.350	2.735

Tablo 4.12. Burdur Belediyesine ait mahalle ve parklar (Devam)

Park Adı	Mahalle	Toplam Alanı (m ²)	Yeşil Alan Miktarı (m ²)
Özarmağan 1.Kısım	Atatürk Mahallesi	1.294	456
Bimtaş Tesisleri	Atatürk Mahallesi	1.909	508
Cumhuriyet Yaşam Merkezi	Atatürk Mahallesi	133	-
Güreş Alanı	Atatürk Mahallesi	1.600	-
Şeyda Özdöl Parkı	Atatürk Mahallesi	2.496	-
Yeni El Sanatları Merkezi	Atatürk Mahallesi	811	-
Sultandere Hizmet Kampüsü	Atatürk Mahallesi	6.522	5.836
Aydınlıkevler Parkı 1	Aydınlıkevler Mahallesi	2.083	327
Aydınlıkevler Parkı 2	Aydınlıkevler Mahallesi	3.862	2.597
Gayret Sokak Park	Aydınlıkevler Mahallesi	400	267
13009 Sokak Park	Aydınlıkevler Mahallesi	507	445
Gülçin İlci Bozkurt Parkı	Bağlar Mahallesi	1.417	930
5 Nolu Sağlık Ocağı Park	Bağlar Mahallesi	949	302
Güzelleştirme Parkı 1	Bağlar Mahallesi	11.093	8.326
Nurhan Çiftçiabaşı Parkı	Bağlar Mahallesi	11.383	7.254
İstasyon Parkı	Bağlar Mahallesi	6.500	-
İbrahim Zeki Burdurlu Caddesi Park	Bağlar Mahallesi	604	188
Bağlar 9. Sokak Park	Bağlar Mahallesi	1.680	632
Türk Hava Kurumu Okulu Yanı Park	Bağlar Mahallesi	714	325
20. Sokak Park(Trafo Yanı)	Bağlar Mahallesi	684	-
5. Sokak Park	Bağlar Mahallesi	895	-
Çevre Parkı	Bağlar Mahallesi	3.763	-
Gençlik Parkı	Bahçelievler Mahallesi	4.752	3.502
Şeker Meydanı	Bahçelievler Mahallesi	3.700	-
Depremevler Parkı 1	Bozkurt Mahallesi	893	740
Depremevler Parkı 2	Bozkurt Mahallesi	848	-
Nurgünevler Parkı	Bozkurt Mahallesi	4.536	3.909
Yeni Otogar Karşısı Durak Arkası	Bozkurt Mahallesi	487	487
Özlemeler Parkı	Burç Mahallesi	933	509
Gazi Parkı	Burç Mahallesi	1.673	1.010
Cumhuriyet Parkı	Burç Mahallesi	6.838	5.737
Kath Otopark	Burç Mahallesi	396	364
Halk Plajı(Saksılar Dahil)	Burdur Fethiye Yolu	13.646	6.642
Cemil Parkı	Cemil Mahallesi	1.599	687

Tablo 4.12. Burdur Belediyesine ait mahalle ve parklar (Devam)

Park Adı	Mahalle	Toplam Alanı (m ²)	Yeşil Alan Miktarı (m ²)
Ağıl Parkı	Cemil Mahallesi	790	543
Susamlık Parkı	Değirmenler Mahallesi	3.323	-
Değirmen Park	Değirmenler Mahallesi	352	123
Değirmen Park Durak Arkası	Değirmenler Mahallesi	159	159
Dere Boğazı Parkı	Dere Mahallesi	622	-
Özürlüler Okulu Yanı Park	Emek Mahallesi	979	396
Topraksu Parkı	Emek Mahallesi	1.414	958
Esenkent Parkı	Emek Mahallesi	1.516	867
Pekdemir Önü	Emek Mahallesi	119	119
Dostlar Sitesi Parkı	Emek Mahallesi	1.026	571
Farabi Sokak Park	Emek Mahallesi	218	86
Yahya Kemal Beyatlı Cad. Park	Emek Mahallesi	1.185	875
22003. Sokak Park	Emek Mahallesi	1.648	-
D.S.İ Yanı Park	Emek Mahallesi	774	625
149 Evler Parkı	Fevzi Çakmak Mahallesi	1.813	961
149 Camii Altı Parkı	Fevzi Çakmak Mahallesi	6.809	4.864
149 Camii Karşı Sokak Park	Fevzi Çakmak Mahallesi	1.335	1.119
Özarmağan 2.Kısım Park	Fevzi Çakmak Mahallesi	1.218	479
Sahilevler Parkı	Fevzi Çakmak Mahallesi	4.202	2.504
Anilkent Parkı 1	Fevzi Çakmak Mahallesi	2.738	-
Anilkent Parkı 2	Fevzi Çakmak Mahallesi	1.383	1.373
Öz Su Kent Parkı	Fevzi Çakmak Mahallesi	1.906	1.518
149 Triplex Park	Fevzi Çakmak Mahallesi	1.304	531
Mutlu Evler Parkı	Fevzi Çakmak Mahallesi	1.411	572
149 Muhtarlık Yanı Park	Fevzi Çakmak Mahallesi	1.129	1.053
81. Sokak Park(Flora Sitesi Önü)	Fevzi Çakmak Mahallesi	1.100	-
77.Sokak Park	Fevzi Çakmak Mahallesi	3.412	2.499
35.Sokak Park	Hızırilyas Mahallesi	1.344	249
10.Sokak Park	Hızırilyas Mahallesi	710	511
Yeni Hamam Karşısı	İnönümahallesi	59	18
Karasenir Üçgen Park	Karasenir Mahallesi	516	509
Karasenir Parkı	Karasenir Mahallesi	2.348	1.975
Eski Ortaokul Sokak Park	Karasenir Mahallesi	867	261
18. Sokak Park	Karasenir Mahallesi	976	-
Kışla Düğün Salonu	Kışla Mahallesi	2.592	1.612

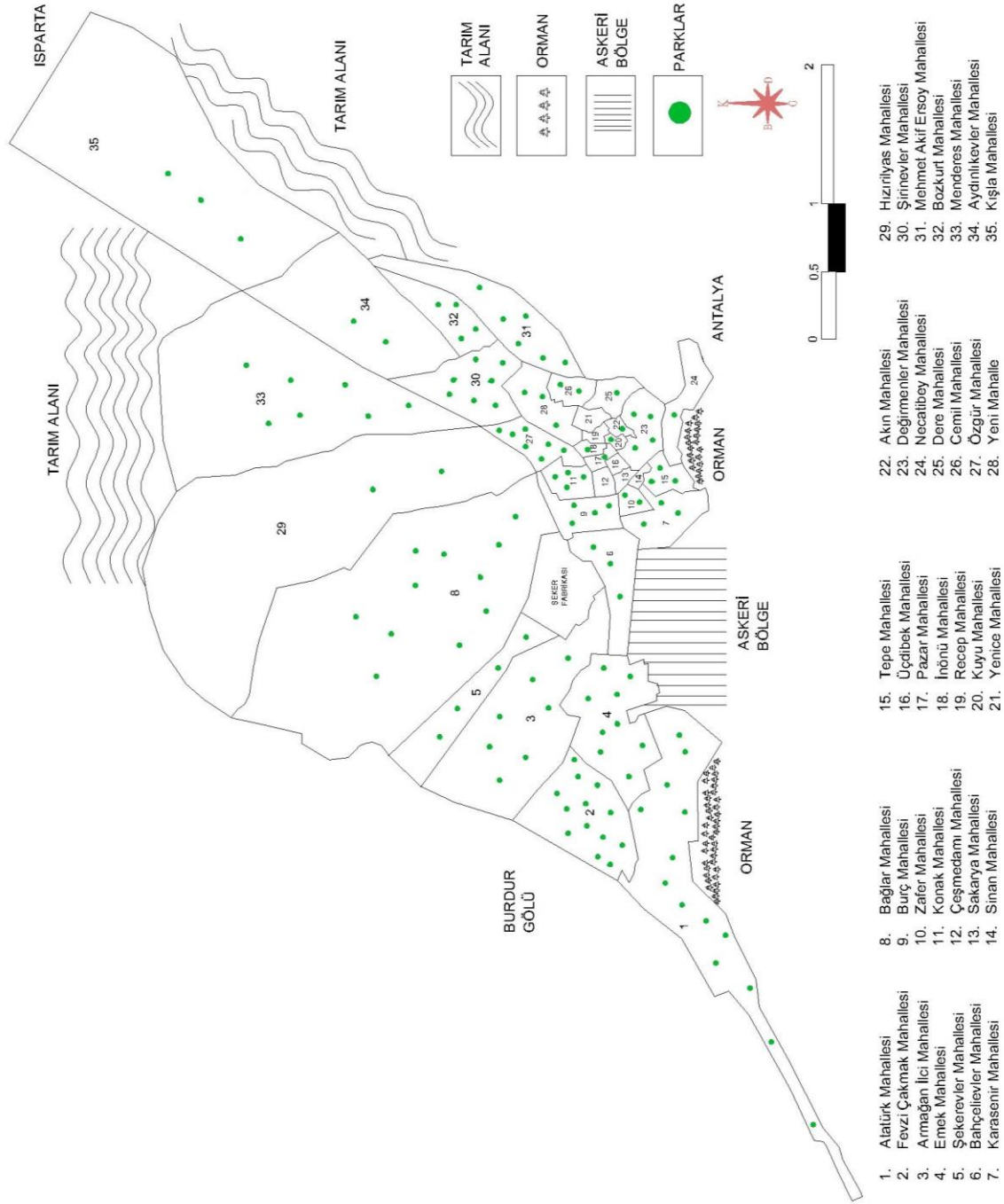
Tablo 4.12. Burdur Belediyesine ait mahalle ve parklar (Devam)

Park Adı	Mahalle	Toplam Alanı (m ²)	Yeşil Alan Miktarı (m ²)
Kışla Parkı	Kışla Mahallesi	4.212	2.876
Barış Parkı	Konak Mahallesi	1.123	528
Pazar Yeri(Zabıta Karakolu Önü)	Konak Mahallesi	320	134
Bedesten	Konak Mahallesi	1.481	1.255
Müze Parkı	Konak Mahallesi	1.808	-
1. Akbulut Sokak Park	Kuyu Mahallesi	505	-
Ekrem Kabay Parkı	M.Akif Ersoy Mahallesi	4.702	1.943
Yardımsenvenler İ.O Yanı Park	M.Akif Ersoy Mahallesi	1.374	574
Nato Parkı	M.Akif Ersoy Mahallesi	1.592	1.266
Mevlana Cami Yanı Park	M.Akif Ersoy Mahallesi	1.049,	794
Şehit Fatih Çaybaşı Parkı	M.Akif Ersoy Mahallesi	1.719	-
Otogar Çıkışı	M:Akif Ersoy Mahallesi	6.225	6.225
Kemal Solmaz Okulu Yanı Park	Menderes Mahallesi	2.451	359
Menderes Mah. Parkı	Menderes Mahallesi	3.025	1.683
Akdere-1	Menderes Mahallesi	1.422	68
Akdere-2	Menderes Mahallesi	743	317
Menderes Üçgen Park	Menderes Mahallesi	520	-
41. Sokak Park	Menderes Mahallesi	554	-
Şehit Jandarma Komando Er Cüneyt Şen Parkı	Menderes Mahallesi	2.160	622
Necatibey Parkı	Necatibey Mahallesi	348	-
Veis Sokak Park	Pazar Mahallesi	190	-
Türbe	Özgür Mahallesi	3.820	3.180
Üçgen Park	Özgür Mahallesi	172	-
Özlemeler 8.Kısım Park	Özgür Mahallesi	587	297
Trafik Parkı	Özgür Mahallesi	4.762	2.253
Pazaryeri Park	Özgür Mahallesi	311	-
Tabak Sokak(Şenbirlik Önü)	Özgür Mahallesi	127	-
Köprübaşı Mevkii(Taksi Durağı)	Özgür Mahallesi	579	287
Mustafa Balbay Parkı	Şekerevler Mahallesi	1.485	390
İşçievler Parkı	Şekerevler Mahallesi	481	259
Mustafa Balbay 2.Kısım	Şekerevler Mahallesi	1.488	1.381
Şirinevler Parkı-1	Şirinevler Mahallesi	3.239	2.382
Şirinevler Parkı-2	Şirinevler Mahallesi	2.153	1.417
Nato Üst Geçit Altı Parkı	Şirinevler Mahallesi	1.366	1.154

Tablo 4.12. Burdur Belediyesine ait mahalle ve parklar (Devam)

Park Adı	Mahalle	Toplam Alanı (m ²)	Yeşil Alan Miktarı (m ²)
33. Sokak Park	Şirinevler Mahallesi	1.382	1.116
Mezarlık Önü Havuz	Şirinevler Mahallesi	2.591	2.591
Suna Uzal Okulu Yanı Park	Şirinevler Mahallesi	547	292
40/11 Sokak Kesişimi Park	Şirinevler Mahallesi	1.156	853
Yeşiltepe Parkı	Tepe Mahallesi	5.867	1.241
Derviş Mehmet Paşa Kütüphanesi	Tepe Mahallesi	946	651
Yeşiltepe Seyirliği	Tepe Mahallesi	1.414	1.255
Demokrasi Parkı	Yeni Mahalle	3.630	2.690
Çatalpınar Çeşme Cıvarı	Yeni Mahalle	2.400	-
Hastane Önü	Yeni Mahalle	405	40
Zafer Parkı	Zafer Mahallesi	442	-
Zafer Parkı	Zafer Mahallesi	132	-
Aşık Sokak Park	Akın Mahallelesi	71	-
Park Toplamı		272.033	147.035

Burdur Belediyesi'ne ait parklar aşağıda Şekil 4.8'de nazım imar planına işlenmiş şekilde verilmiştir.

Şekil 4.8. Burdur kent merkezinde bulunan parklar

Burdur Kenti'ndeki mahallelerde toplam 131 park bulunmaktadır. Tüm parklarda yeşil alanlara yer verilmiştir. Burdur Kentinde kişi başına düşen park miktarı sert zeminlerde dahil $3,01 \text{ m}^2/\text{kişi}$ olarak bulunmuştur. Fakat sadece parklarda bulunan yeşil alanı göz önünde bulunduracak olursak kişi başı $1,62 \text{ m}^2$ yeşil alan düşmektedir.

4.1.3. Çocuk Oyun Alanları

Kentlerde açık ve yeşil alanlar bünyesinde bir bölüm olarak düşünülen çocuk oyun alanları, farklı yaş gruplarına hatta onların ailelerine de farklı etkinlikler sağlayarak (dinlenme, izleme, sosyalleşme koruma gibi) uygun ekipmanlarla düzenlenen alanlardır. Çocuk oyun alanları donatı ve ekipmanları kadar kolay ulaşılabilirliği de ön planda tutulmalı ve genellikle her mahallede, kullanıcıların konutlarına veya okul bahçelerine yakın mesafede planlanmalıdır. Bu planlamalar bitkisel elemanlarla desteklenmeli, estetiksel işlevinin yanında koruyucu perdeler oluşturarak çocukları dış etmenlerden korumalıdır (Akbulut, 2007).

Kolay ulaşılabilirlik mesafesi;

0–2 yaş → 30 m,

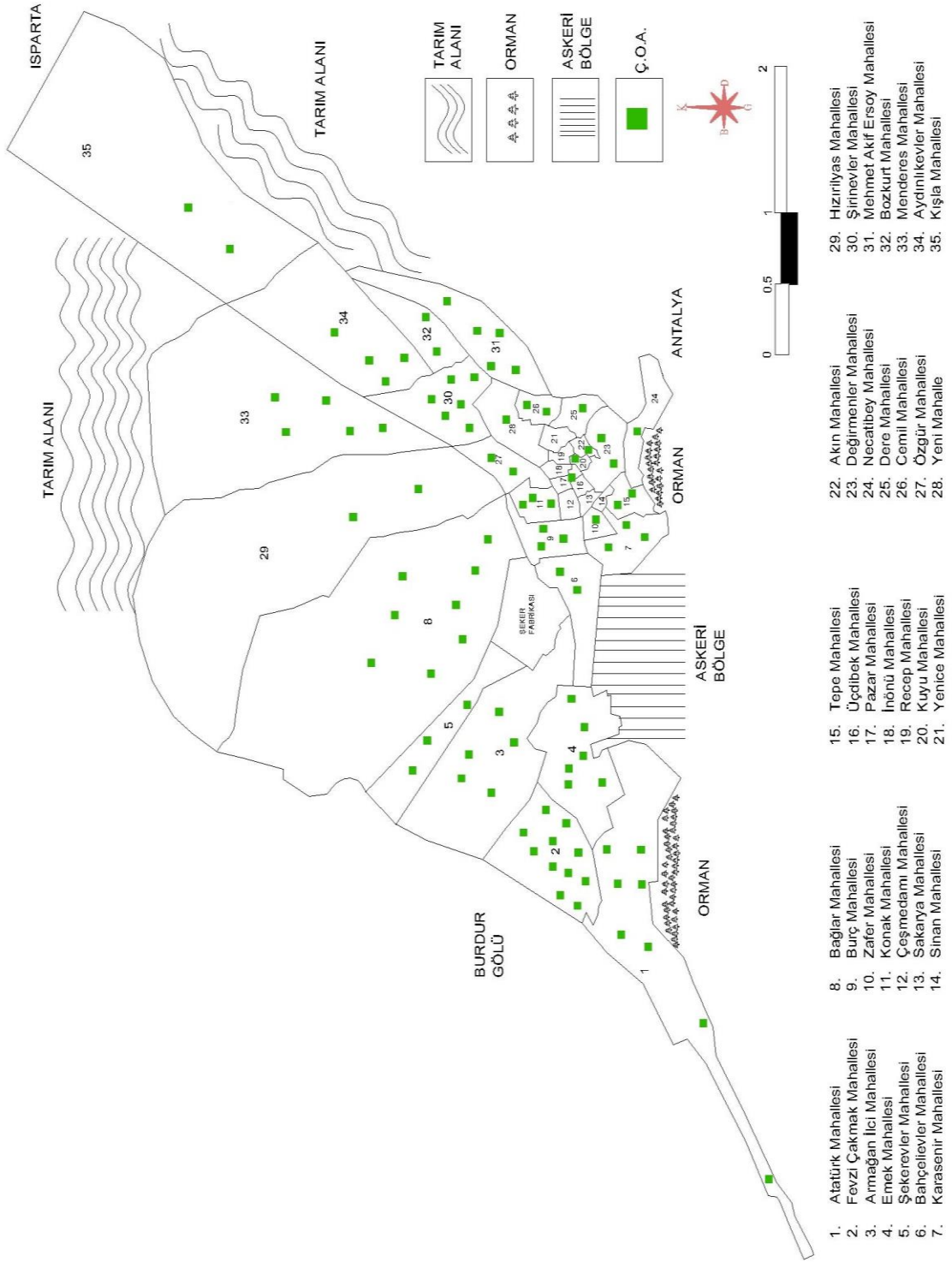
3–6 yaş → 70–190 m,

7–11 yaş → 150–350 m,

12–15 yaş → 350 m olarak verilebilir.

Kentte bulunan çocuk parkları her ne kadar çocuklar için farklı aktivite ve oyunlar içermese de akşam saatlerinde, hafta sonlarında çocukların yoğun kullanımına sahne olmaktadır. Kentte bulunan mahallelerin Çeşmedamı, Sakarya, Sinan, Üçdibek, Recep ve İnönü mahalleleri hariç, nüfus/çocuk yoğunluğuna bağlı olarak birden fazla çocuk oyun alanlarına yer verilmeye çalışılmıştır (Şekil 4.9) (Tablo 4.13).

Şekil.4.9. Burdur kent merkezinde bulunan çocuk oyun alanları

Tablo 4.13. Burdur Belediyesine ait çocuk oyun alanlarının (ÇOA) büyüklük ve unsurları (Anonim, 2019i)

Park Adı	ÇOG	Basketbol Sahası	Futbol Sahası	Voleybol Sahası	Fitness Alanı	Tenis Sahası	Tırmanma Grubu
105 Evler Parkı	244	493					
Altınterim Solmaz Parkı	264						264
Akdeniz Evler Parkı	144				64		113
75. Yıl Parkı	256	546	653	344	37		
Şelale Evler Parkı	127				49		100
Atatürk Parkı	305	403		256	52	406	
Nuri Ortaç Sokak Park	195						
Serenler Otel			5.000				
Merveevleri					16		
Merveevleri 2	99						
Şehit Astsubay Ömer Halisdemir Parkı	180				66		
Özarmağan 1.Kısım	225	262					
Bimtaş Tesisleri	199						
Aydınlıkevler Parkı 1	172	343	345		176		
Aydınlıkevler Parkı 2	266	375			170		
Gayret Sokak Park	100						
Gülçin İlci Bozkurt Parkı	154						
5 Nolu Sağlık Ocağı Park	154	152			50		
Güzelleştirme Parkı 1	150						250
Nurhan Çiftçiabaşı Parkı	264	335			100		
İstasyon Parkı	213						
İbrahim Zeki Burdurlu Caddesi Park	167						
Bağlar 9. Sokak Park	288	448			51		
Türk Hava Kurumu Okulu Yanı Park	113						
Gençlik Parkı	300				40		
Şeker Meydanı							
Depremevler Parkı 1	133						
Depremevler Parkı 2	189						
Nurgünevler Parkı					40		
Özlemeler Parkı	176				91		
Gazi Parkı	199				61		
Cumhuriyet Parkı	237						
Cemil Parkı	224	459					

Tablo 4.13. Burdur Belediyesine ait çocuk oyun alanlarının (ÇOA) büyüklük ve unsurları (Devam)

Park Adı	ÇOG	Basketbol Sahası	Futbol Sahası	Voleybol Sahası	Fitness Alanı	Tenis Sahası	Tırmanma Grubu
Halk Plajı(Saksılar Dahil)	2.080	1.020		392			
Ağıl Parkı	84				83		
Termik Parkı	318				22		
Susamlık Parkı	298						
Dere Boğazı Parkı	239	142			46		
Özürlüler Okulu Yanı Park	113	84					
Topraksu Parkı	161						
Esenkent Parkı	70	312					
Farabi Sokak Park	119						
Yahya Kemal Beyathı Caddesi Park	275				35		
D.S.İ Yanı Park					55		
149 Camii Altı Parkı	171	519			75		
Özarmağan 2.Kısım Park	225						
Sahilevler Parkı	140	418		190	37		
Anılkent Parkı 1	210	381	600		160		
Öz Su Kent Parkı	180						
149 Triplex Park	240						
Mutlu Evler Parkı	321	350					
77.Sokak Park	162	362			85		
35.Sokak Park	165	288			48		
10.Sokak Park	104						
Karasenir Parkı	168				74		
Eski Ortaokul Sokak Park	159						
18. Sokak Park	100						
Kışla Dügün Salonu	120				104		
Kışla Parkı	176	390					
Bedesten	150						
1. Akbulut Sokak Park	505						
Ekrem Kabay Parkı	322	531	442		29		
Yardımsenler İ.O Yanı Park	470						
Trafik Parkı	221						
Nato Parkı	173				18		

Tablo 4.13. Burdur Belediyesine ait çocuk oyun alanlarının (ÇOA) büyüklük ve unsurları (Devam)

Park Adı	ÇOG	Basketbol Sahası	Futbol Sahası	Voleybol Sahası	Fitness Alanı	Tenis Sahası	Tırmanma Grubu
149 Evler Parkı	230	496					
Mevlana Cami Yanı Park	124						
Şehit Fatih Çaybaşı Parkı	208	400			84		
Kemal Solmaz Okulu Yanı Park	124	827					
Menderes Mah. Parkı	331	405			42		
Akdere-1	171	203					
Akdere-2	189	345					
Şehit Jandarma Komando Er Cüneyt Şen Parkı	225	450					
Necatibey Parkı	348				20		
Veis Sokak Park	190						
Özlemeler 8.Kısım Park	136						
Mustafa Balbay Parkı	150	321	379				
İşçievler Parkı	84						
Mustafa Balbay 2.Kısım					37		
Şirinevler Parkı-1	115						
33. Sokak Park	175						
Suna Uzal Okulu Yanı Park	155						
40/11 Sokak Kesişimi Park	100				46		
Yeşiltepe Parkı	144						
Yeşiltepe Seyirliği					66		
Demokrasi Parkı	329				60		
Zafer Parkı	132						
Nato Üst Geçit Altı Parkı	156						
Aşık Sokak Park	70						
Şirinevler Parkı-2	130				198		
Park Toplamı	17.687	12.064	7.420	1.183	2.498	407	729

Burdur ilinde bulunan 0-17 yaş arası çocuk nüfusu Tablo 4.14’de verilmiştir.

Tablo 4.14. Çocuk nüfus yaş grupları (TÜİK, 2019)

Çocuk nüfus yaş grupları	Nüfus(kişi)
0-4 yaş arası	14.790
5-9 yaş arası	15.315
10-14 yaş arası	16.229
15-17 yaş arası	10.113
Toplam	56.447

Burdur kentinde çocuk oyun alanı olarak yer verilmiş 90 tane mekan bulunmaktadır. Kentte 35 mahalle olduğu düşünülürse çocuk oyun alanlarına fazlaca bir yer ayrıldığı gözlenir. Parklar nicelik bakımından fazla gözükse de nitelik olarak eksiklikler mevcuttur.

Çocuk oyun alanları, çocukların fiziksel aktivitelerini ve enerjilerini harcadığı kadar, hayal dünyalarını da geliştirecek ve becerilerini artıracak alanlar olmalıdır.

Kentte bulunan parklardaki donatılar Fen İşleri Genel müdürlüğünün verdiği bilgiler ve yerinde yapılan incelemeler sonucu Ek 1’de verilmiştir.

Burdur da bulunan 0-17 yaş arası çocuk nüfusu toplam 56.447 kişi, toplam çocuk oyun grupları da dahil park alanı 41.988 m²’dir. Çocuk nüfusu başına düşen çocuk oyun alanı miktarı; 0,74 m²/kişi’dir. Bayındırlık ve İskan Bakanlığının standartına göre ise bu değer 1,5 m²/kişi olmalıdır (Kent genelindeki çocuk sayıları alınmıştır).

Nicelik olarak ihtiyacı karşılayacak sayıda çocuk oyun alanı bulunmaktadır. Fakat nitelik anlamda bakıldığında kendini tekrarlatan yaratıcılıktan ve tasarımdan yoksun tek tip mekanlardan ibaret olduğu gözlenmektedir.

Toplumsal gelişmenin en önemli faktörlerinden olan çocuk gelişimi kentsel yeşil alanlar ölçeğinde bakıldığında çocukların hayal güçlerini geliştiren fiziksel psikolojik ve zihinsel anlamda gelişimlerine destek verecek en önemli mekanlar çocuk parklarıdır. Çocuk parklarının planlama ve tasarım sürecinde bu önem verilmediği görülmemektedir.

4.1.4. Spor Alanları

Spor alanları, parklar gibi kentsel doku içerisindeki büyük ve işlevsel açık alanlar olup, kentin havalandırılması ve içerisinde bulunan fonksiyonlar ile kente katkıda bulunan alanlardır. spor alanlarının en önemli görevlerinden biri de aktif bir dinlenme türü yaratması ve toplumdaki her kesim insanı bir araya toplayarak sosyokültürel alan oluşturmasıdır (Akbulut, 2007).

Tablo 4.15. Burdur kentinde yer alan spor oyun alanları (Anonim, 2019j)

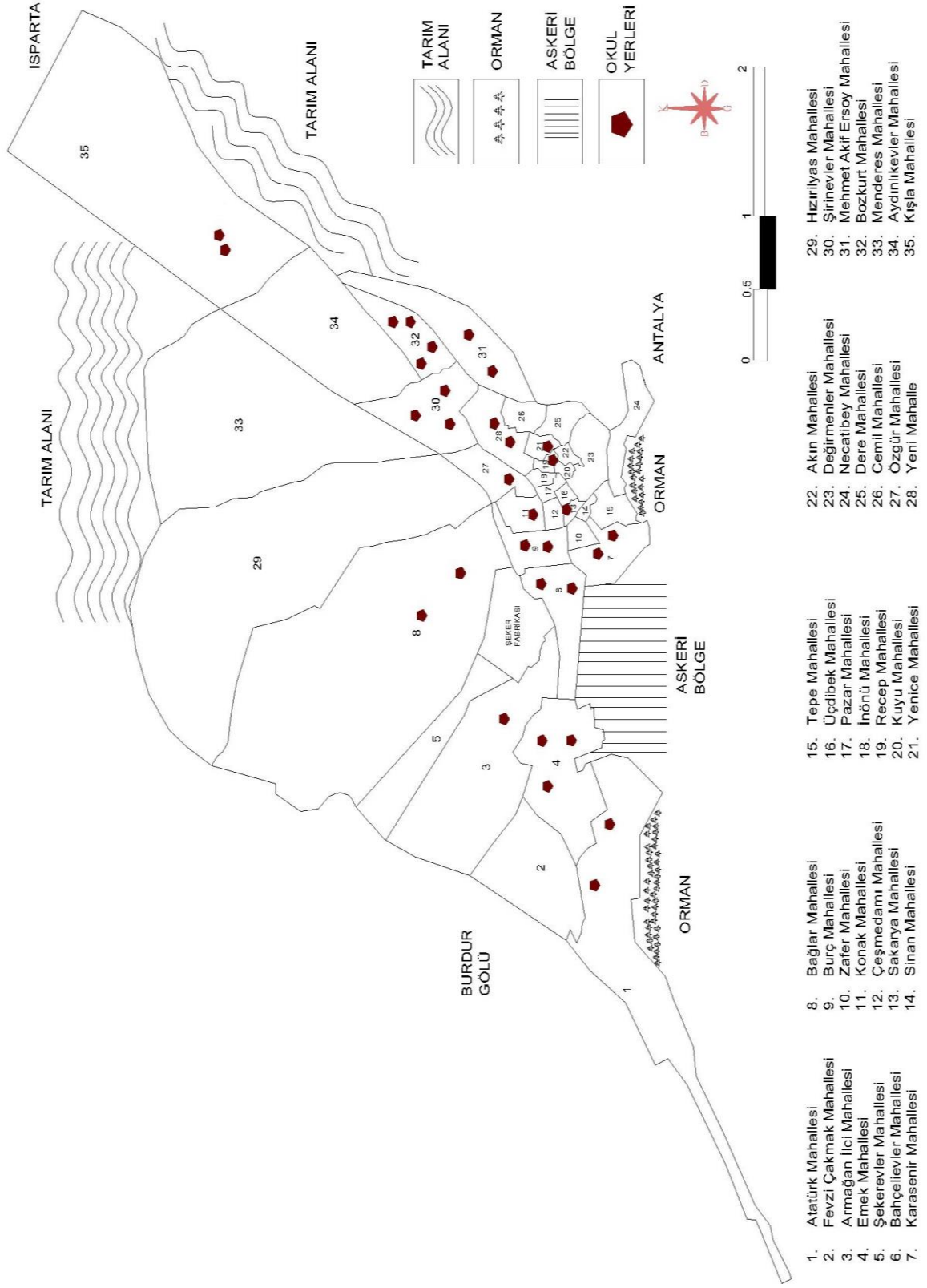
Spor Tesisinin Türü	Alanı(m ²)
Burdur Gazi Atatürk Stadı	
Burdur Gençlik Merkezi	33.780
Yüzme Havuzu	
Burdur Tenis Kortları	3.687
Kışla Semt Sahası	21.446
Çendik Su Sporları Eğitim Merkezi	5.233
Çendik Trap Atış Alanı	20.000
Toplam	84.146

Kentte kişi başına düşen spor alanı 0,93 m² olup, bu alan çok yetersizdir.

4.1.5. Okul Bahçeleri

Nüfusun artması inşaat sektöründe de artışa neden olmuş ve giderek barınma ihtiyacından dolayı açık-yeşil yüzeyler azalmaya başlamıştır. Bu yüzden çözüm olarak da kent mekânlarının çok yönlü kullanılması amacıyla; okul bahçeleri, spor alanları, çocuk bahçeleri ya da çocuk oyun alanlarına ek işlevler yüklenmiştir. Böylelikle yeşil alan miktarı artarak kentin yeşil gereksinimi karşılanmakta ve okuldaki öğrencilerin yeşil alan, bahçe, teneffüs gibi ihtiyaçlarına çözüm bulunmaktadır (Tepe, 2018).

Burdur il merkezinde anaokulu olarak 5 adet, ilköğretim olarak 18, ortaöğretim olarak 18 genel lise olarak 14 adet, özel eğitim kurumları sayısı 10 adettir (Şekil 4.11) (Tablo 4.16).

Şekil 4.11 Burdur kent merkezinde bulunan okullar (Anonim, 2019e)

Tablo 4.16. Okul adı ve öğrenci sayıları (Anonim, 2019e)

S.No	Kurum Adı	Öğrenci Sayısı	Arsa Yüzölçümü (m ²)	Binanın Yüzölçümü (m ²)
1.	Mehmet Akif Ersoy Halk Eğitim Merkezi ve ASO	0	2.000	2.424
2.	Rehberlik ve Araştırma Merkezi	0	2.667	1.299
3.	Alpaslan Ali Can Bilim ve Sanat Merkezi	0	5.851	850
4.	Özürülüler Derneği Özel Eğitim İlkokulu	17	36.667	1.940
5.	Özürülüler Derneği Özel Eğitim Ortaokulu	36		
6.	Özel Eğitim Uygulama Merkezi I. Kademe	20		
7.	Özel Eğitim Uygulama Merkezi II. Kademe	26		
8.	Özel Eğitim Uygulama Merkezi III. Kademe	11	*1	608
9.	Şehit Hakan Aktürk Özel Eğitim Mesleki Eğitim Okulu	39	4.957	1.074
10.	Mesleki Eğitim Merkezi	0	3.404	2.580
11.	M.Akif Ersoy Öğretmenevi ve ASO Müdürlüğü	0	5.604	7.425
12.	75. Yıl Cumhuriyet Anaokulu	202	5.000	2.090
13.	Şirinevler Anaokulu	122	3.430	649
14.	Adile Önal Anaokulu	160	2.474	608
15.	Nene Hatun Anaokulu	151	3.019	1.230
16.	MAKÜ Anaokulu	90	*2	*6
17.	Bahçelievler İlkokulu	750	4.649	4.146
18.	T.Yardım Sevenler İlkokulu	67	3.554	1.020
19.	T.Yardım Sevenler Ortaokulu	66		
20.	Türk Hava Kurumu Ortaokulu	208	5.352	840
21.	Şehit Hikmet Zengin İmam Hatip Ortaokulu	117	*3	*6
22.	Abdi Özeren İmam Hatip Ortaokulu	322	8.343	2.843
23.	Hüsnü Bayer Ortaokulu	182	3.220	514
24.	İstiklal Ortaokulu	179	7.091	1.155

Tablo 4.16. Okul adı ve öğrenci sayıları (Devam)

S.No	Kurum Adı	Öğrenci Sayısı	Arsa Yüzölçümü (m ²)	Binanın Yüzölçümü (m ²)
25.	Mehmet Yıldızlı İlkokulu	255	6.511	2.040
26.	Sakarya İlkokulu	156	1.376	1.764
27.	Suna Uzal Ortaokulu	724	5.080	2.040
28.	Kemal Solmaz Ortaokulu	137	6.522	1.994
29.	Kışla İlkokulu	56	13.528	2.823
30.	Kışla Ortaokulu	51		
31.	Şehit Akif Ortaokulu	685	2.752	2.568
32.	Cumhuriyet İlkokulu	257	4.721	2.555
33.	TOKİ Yayha Kemal Beyathı İlkokulu	553	8.339	9.750
34.	USO İlkokulu	377	2.902	2.099
35.	Şeker Ortaokulu	690	6.300	4.655
36.	Özboyacı İlkokulu	593	4.603	3.293
37.	Mehmet Akif Ersoy İlkokulu	180	4.366	1.884
38.	Mehmetçik Ortaokulu	189		
39.	Vali Dr. Süleyman Oğuz İlkokulu	166	9.022	2.520
40.	TOBB Ortaokulu	441	5.494	2.370
41.	Altın Terim Solmaz İlkokulu	211	7.140	1.530
42.	N.M.N. Velicangil İlkokulu	129	*4	-
43.	Askeriye Şehit Hazım Bey İlkokulu	57	6.660	1.506
44.	Askeriye Ortaokulu	44		
45.	Cumhuriyet Anadolu Lisesi	509	4.600	3.969
46.	Burdur Lisesi	391	7.867	5.004
47.	Güzel Sanatlar Lisesi	102	*5	1.080
48.	Spor Lisesi	202	4.749	2.074
49.	USO Anadolu Lisesi	545	10.829	11.250

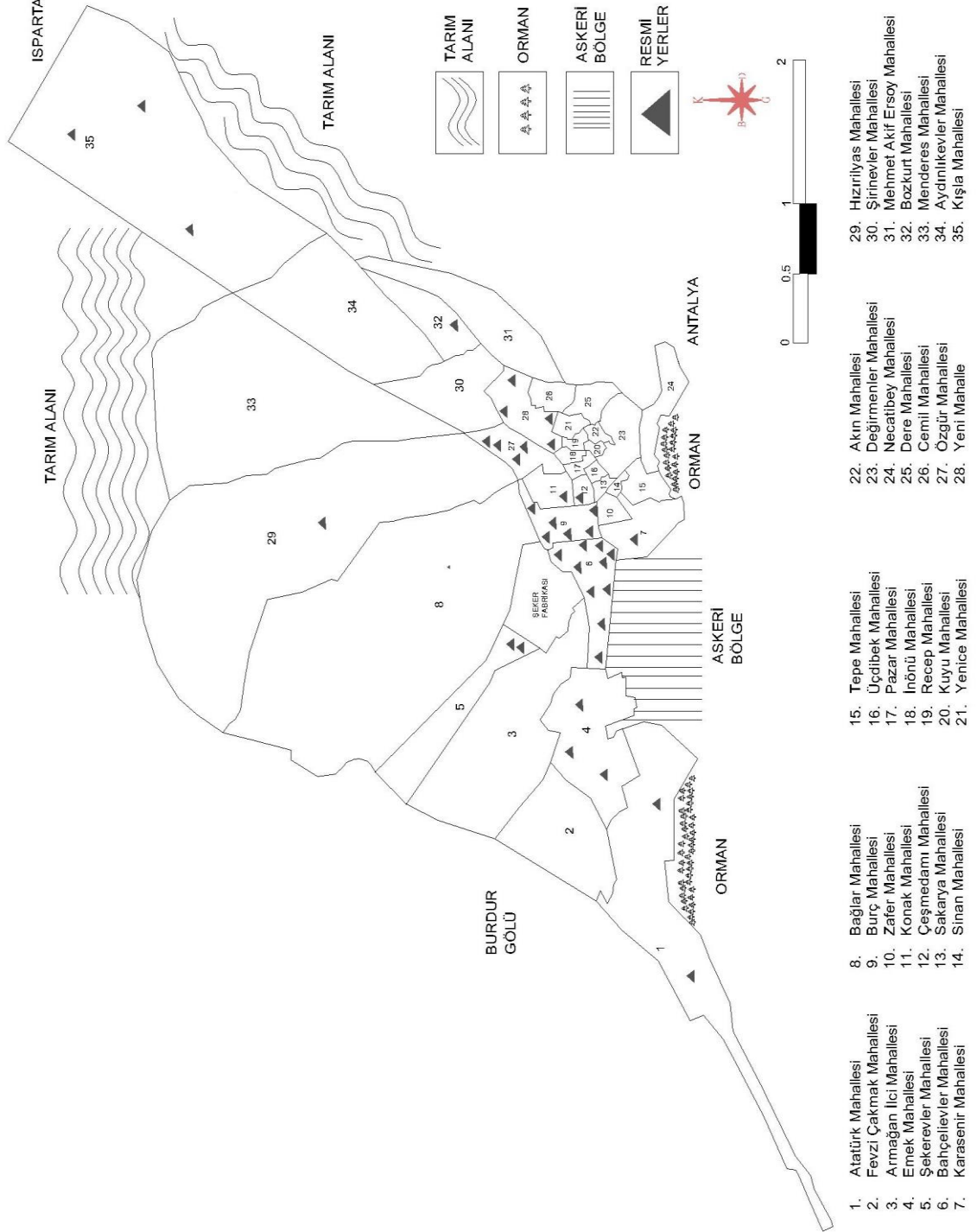
Tablo 4.16. Okul adı ve öğrenci sayıları (Devam)

S.No	Kurum Adı	Öğrenci Sayısı	Arsa Yüzölçümü (m ²)	Binanın Yüzölçümü (m ²)
50.	15 Temmuz Şehitler Anadolu Lisesi	484	5.560	3.676
51.	Mehmet Uzal Sosyal Bilimler Lisesi	382	8.393	4.992
52.	Ercan Akın Fen Lisesi	506	10.871	4.560
53.	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	559	24.814	21.310
54.	Emekçiler Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	200	19.380	7.875
55.	Çayboyu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	222	6.048	4.319
56.	Hacı Rahmi Sultan Halk Eğitim Merkezi	0	509	1.650
57.	İbn-i Sina Mesleki ve Teknik Eğitim Anadolu Lisesi	319	*5	2.350
58.	Anadolu İmam Hatip Lisesi	357	17.000	7.990
59.	TOBB Anadolu Lisesi	433	12.000	4.820
	Toplam	13.927	302.217	230.567

*¹:Cumhuriyet İlkokulu bahçesinde, *²:Alpaslan Ali Can bilim ve Sanat Merkezi Bahçesinde, *³: İmam Hatip Lisesi Bahçesinde, *⁴: İstiklal Ortaokulu Bahçesinde, *⁵: Burdur Lisesi Bahçesinde, *⁶: Bağımsız Binası yok. Öğrenci başına açık alan olarak 5 m² mekan düşmektedir.

4.1.6. Resmi Kuruluşlar

Burdur da pasif yeşil alanlar olarak resmi kuruluşlarda önem taşıyarak, kentin yeşil ihtiyacını gidermektedir. Resmi kuruluşlar Tablo 4.17’de verilmiştir (Şekil 4.12).

Şekil 4.12. Burdur kent merkezinde bulunan resmi kuruluşlar

Tablo 4.17. Burdur İlinde bulunan resmi kuruluşlar (Anonim, 2019g)

Mahalle	Kurum Adı	Arsa Alanı (m ²)	Yapı Alanı (m ²)
Özgür Mahallesi	SGK		613
Özgür Mahallesi	MEB. Burdur İli Rehberlik Ve Araştırma Merkzi		291
Kışla Mahallesi	Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğü		370
Hızır İlyas Mahallesi	Burdur Belediyesi Tmy8 Terfi Merkezi	49.544	317
Emek Mahallesi	TEDAŞ	0	350
Bahçelievler Mahallesi	Çevre Orman İl Müdürlüğü	0	183
Yeni Mahalle	Meteoroloji	3.107	125
Bahçelievler Mahallesi	Burdur Yetiştirme Yurdu	15.251	800
Bahçelievler Mahallesi	Burdur Öğretmen Evi Ve Akşam Sanat Okulu	26.045	870
Kışla Mahallesi	Polis Noktası	0	124
Burç Mahallesi	İl Telekom Müdürlüğü	2.917	122
Bahçelievler Mahallesi	Orman İşletmesi Müdürlüğü	0	314
Bahçelievler Mahallesi	Burdur Milli Eğitim Müdürlüğü	0	365
Yeni Mahalle	Defterdarlık	0	808
Bahçelievler Mahallesi	Burdur İl Özel İdaresi Tarımsal Hizmetler Müd.	0	466
Çeşmedamı Mahallesi	Berberoğlu Vakfı Burdur Huzurevi	0	527
Bağlar Mahallesi	Atık Su Arıtma Tesisi	10.166	424
Emek Mahallesi	Adliye Sarayı		10.736
Burç Mahallesi	İl Özel İdare Hizmet Binası	797	338
Bahçelievler Mahallesi	T.C.Tarım Ve Köy İşleri Bak. İl Kontrl Lab.Müd.	0	359
Bozkurt Mahallesi	100. Yıl Polis	4.894	232
Özgür Mahallesi	Burdur Belediyesi Fen İşleri	0	985
Özgür Mahallesi	İtfaiye		651
Burç Mahallesi	Emniyet Müdürlüğü	2539	1.145
Bahçelievler Mahallesi	Sivil Savunma İl Müdürlüğü	0	135
Bahçelievler Mahallesi	Burdur Kara Yolları 134.Şefliği	0	639
Emek Mahallesi	Devlet Su İşleri		400
Atatürk Mahallesi	Asfalt Tesisleri	0	1.203
Burç Mahallesi	P.T.T Müdürlüğü	2.009	559
Burç Mahallesi	Burdur Belediyesi	1.250	258
Konak Mahallesi	T.C. Burdur Valiliği	8.622	1.289
Karasenir Mahallesi	İl Merkez Jandarma Komutanlığı	0	947
Bahçelievler Mahallesi	Burdur Bilim Ve Sanat Merkezi	0	645
Yeni Mahalle	Ticaret Ve Sanayi Odası	0	480
Kışla Mahallesi	Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü		843
Yeni Mahalle	Burdur E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu		535
Atatürk Mahallesi	Fen İşleri Kampüs		4.731
Şekerevler Mahallesi	İş Kur	6.185	5.27
Toplam		133.326	34.706

Şekil 4.13’de resmi kurumlara ait Burdur Adalet Sarayı’ndan bazı görünüm verilmektedir.

Şekil 4.13. Adalet sarayından bazı görünümeler

4.1.7. Yollar, Yaya Yolları, Refüjler ve Bulvarlar

Yollar yeşil alanları birbirine bağlayarak ulaşım ve sirkülasyon işlevinin yanında kentte açık alan oluşturarak binalara ışık, hava sağlarken; aynı zamanda yer altı –yer üstü tesisatlarına da zemin hazırlar. Refüj ve bulvarlar kent trafiğine katkı ve kentlilere az zamanlı rekreasyon imkanı sunar.

Burdur da bulunan bulvar ve refüj sayı ve alanları Tablo 4.18 ve 4.19’ da verilmiştir.

Tablo 4.18. Burdur’deki mahalle/mezdan/bulvar/cadde/sokak sayıları

Mahalle Sayısı	Meydan Sayısı	Bulvar Sayısı	Cadde Sayısı	Sokak Sayısı
35	2	3	145	1.221

Tablo 4.19. Burdur İlinde bulunan bulvar ve refüjler

Bulvar ve Refüj Adları	Alan (m²)
Deprem Evleri Refüj	2.732
Armağan İlci Bulvarı	2.166
Hastane Caddesi	4.291
Fen İşleri Altı Refüj	682
Sanayi Üstü Refüj	1.289
Sanayi Altı Refüj	379
Sanayi Altı Refüj(Ali Say)	283
Hayvan Pazarı Refüj	934
İbrahim Zeki Burdurlu Refüj	2.674
Topraklık Caddesi Refüj(Şeker Fab.Altı Refüj)	982
Şahin Özpolat Cad. Refüj	1.008
Şeker Caddesi Refüj	1.150
Şehit Kalmaz Cad. Refüj(112 Acil Döner Üstü)	180
Ali Kemal Erdem Bulvarı Refüj(Tefenni Yolu Refüjü)	28.220
Mustafa Eşrefbulvarı Refüj(Askeri Birlik Önü)	800
Nene Hatun Cad. Refüjü(Vali Konağı Önü)	1.852
Yahya Kemal Cad. Refüjü(Kykya İnen Refüj)	1.293
Şehit Rıza Çelik Caddesi Refüjü(Kyk Önü)	225
Şair Nedim Caddesi Refüjü(Kyk-Göl Karakolu)	940
Göl Yolu Caddesi Refüjü	1.049
Hatiphoca Refüj	1.551
Milli Egemenlik Caddesi Refüjü	1.275
Küp Refüjü	1.602
Bağlar Mah. Kokulu Sokak Yanı Refüjler	548
İstasyon Caddesi Yayalaştırma Alanı Refüjü	937
Köprübaşı -Vakıfbank Refüj	240
Otogar Karşısı	452
Yunus Emre Caddesi Refüj	449
Sanayi Üstgeçitten Hayvan Pazarı Arası Refüj	510
Kemal Solmaz Cad.(Türbe Altı)	1.237
Şirinevler Boyacıoğlu Refüj	872
Hatiphoca Cad.Refüj	358
Atatürk Parkı Önü Refüj	212
Köprübaşı Anıt Önü Refüj	222
Ziraat Bankası Bakırcılar Sokak Beton Saksılar	6
Cumhuriyet Cad. Saksılar	34
Hükümet Caddedi Saksılar	20
Akkanat Sokak Saksılar	18
Akdere Saksılar	39
Sanayi Girişi Saksılar	3

Tablo 4.19. Burdur İlinde bulunan bulvar ve refüjler
(Devam)

Hayvan Pazarı Saksılar	6
Peynirciler Önü Saksılar	2
Avukatlar Evi Önü Saksılar	4
Sanayi Üstü Kavşak	432
Sanayi Altı Kavşak	147
Sanayi Altı Kavşak(Ali Say)	126
Hayvan Pazarı Kavşak	147
İbrahim Zeki Kavşak	147
İbrahim Zeki Kavşak(Ofisaltı)	75
Ayşeoğlu Kavşak	18
Tavuskuşu	1.180
Şeker Kavşağı	229
Tugay Kavşağı	546
Şelale Üçgen Kavşak	180
Kyk Kavşak	363
Göl Karakolu Döner	2.156
Burkent Döner	192
Hatip Hoca Kavşağı	300
Boyacıoğlu Cad. Kavşaklar	85
Pekdemir Kavşağı	25
Kız Meslek Döneri	66
Vali Konağı Döneri	91
Otogar Ankara Girişi Kavşağı	6.725
Konferans Salonu Önü	99
Otogar Kavşak	350
Çatalpınar Kavşağı	446
Barış Parkı Önü Kavşak	79
Süt Ofis Yanı Üçgen	374
Pazaryeri Havuz	492
Fakir Baykurt Kavşağı	483
Toplam	79.292

Kişi başına düşen yol, refüj, bulvar miktarı 0,87 m² dir.

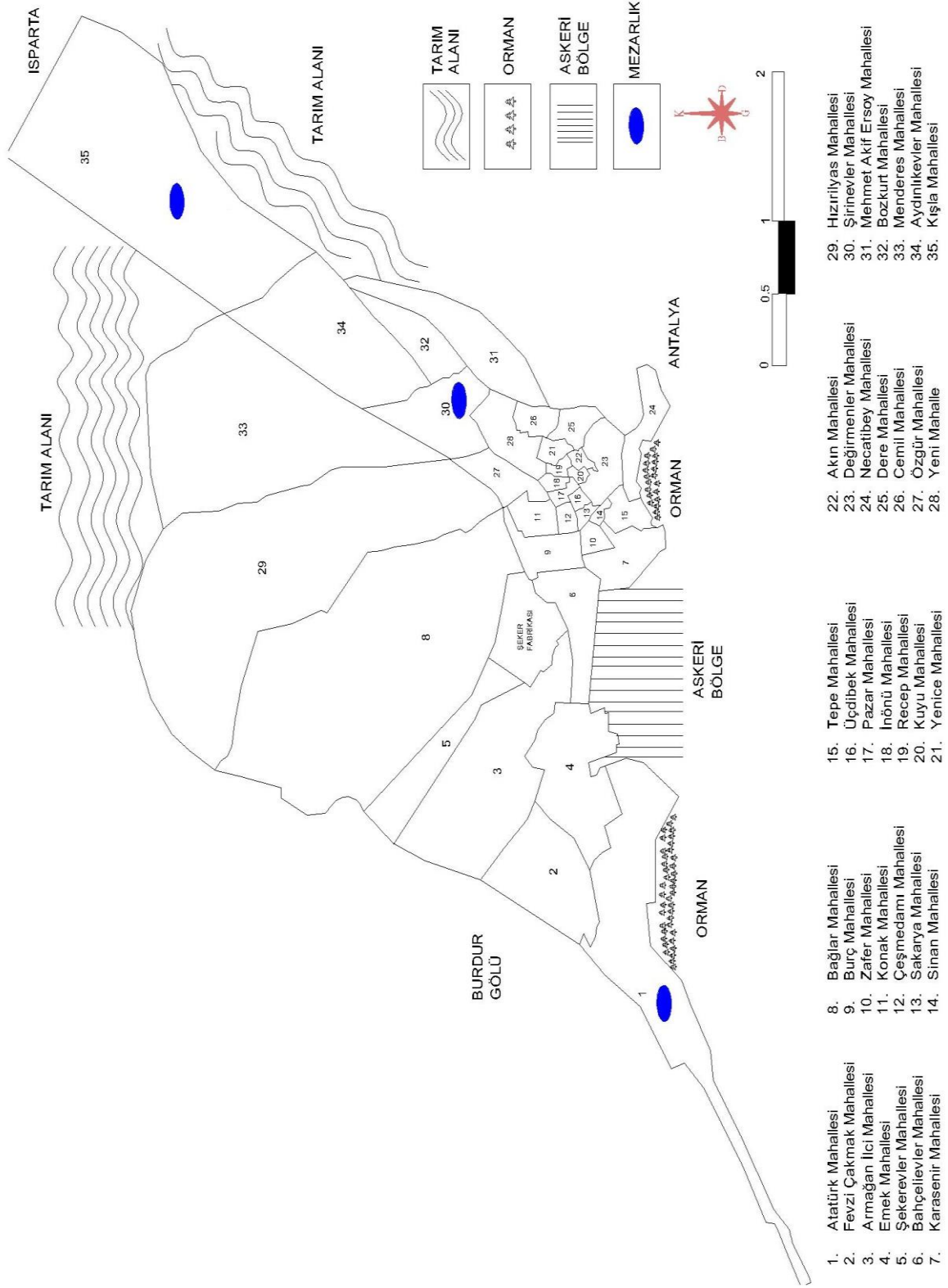

4.1.8. Mezarlıklar

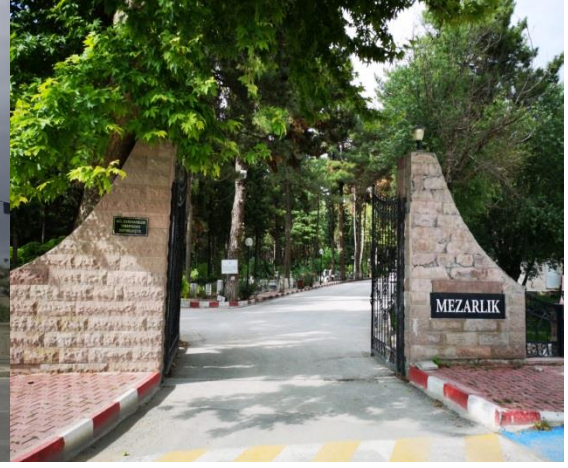
Mezarlıklar bir çok toplumda büyük önem taşımaktadır. Bu önemin göstergesi olarak değişken alanlı ve farklı gösterişte yapılardan oluşan mabetler bırakmışlardır. İlk kurulduklarında genellikle kent dışında yer alan bu alanlar zamanla kentin büyüyüp genişlemesi sonucunda kent sınırları içinde kalmış ve dolayısıyla yaşam mekânlarıyla iç içe girmişlerdir. Özellikle sahip oldukları yeşil dokuyla kent dışı ve kent içi yeşil alanları bağlamada önemli bir rol oynamışlardır. Avrupa'daki birçok ülke kent sınırları içinde kalmış veya kent yakın çevresindeki mezarlıklara ölü gömülmesini yasaklamış ve bu alanları açık yeşil alan olarak değerlendirmiştir (Gönen, 1992).

Kentlerde yeşil alan planlama ve tasarım aşamalarında mezarlık bölgeleri de sürece dahil edilmelidir. Özellikle mezarlık alanları mevcut yeşil dokudan yalıtılmamalı, açık yeşil alan olarak değerlendirilmelidir. Bu görüşle mezarlıklar bakımsız iç karartan yas yerlerinden çıkarılıp psikolojik destek açısından ferah aydınlık ve huzurlu vakit geçirilebilecek açık yeşil alanlar haline getirilebilir.

Burdur kentinde 3 adet mezarlık bulunmaktadır (Şekil 4.14). Bunlar, Şirinevler (Şehir) Mezarlığı (123.174 m²), Sultandere Mezarlığı (60.227 m²) ve Kışla Mezarlığıdır (17.500 m²). Şehir merkezinde bulunan mezarlığın içerisinde Şehitler Mezarlığı da yer almaktadır. Şirinevler mezarlığının kapasitesi dolmaya başladığı için Sultandere Mezarlığı 2012 yılında faaliyete geçmiştir (Şekil 4.15). Burdur kent merkezinde bulunan mezarlıkların bakımı Belediyenin kontrolü altındadır. Kentte toplam 200.901 m² mezarlık alanı bulunmaktadır ve kişi başına 2,3 m² alan düşmektedir. Kişi başına 7 m² mezarlık alanının olması gerektiği düşünülürse kent içerisinde 431.220 m² mezarlık alanına daha ihtiyaç olduğu görülür.

Şekil 4.14. Burdur kent merkezinde bulunan mezarlıklar

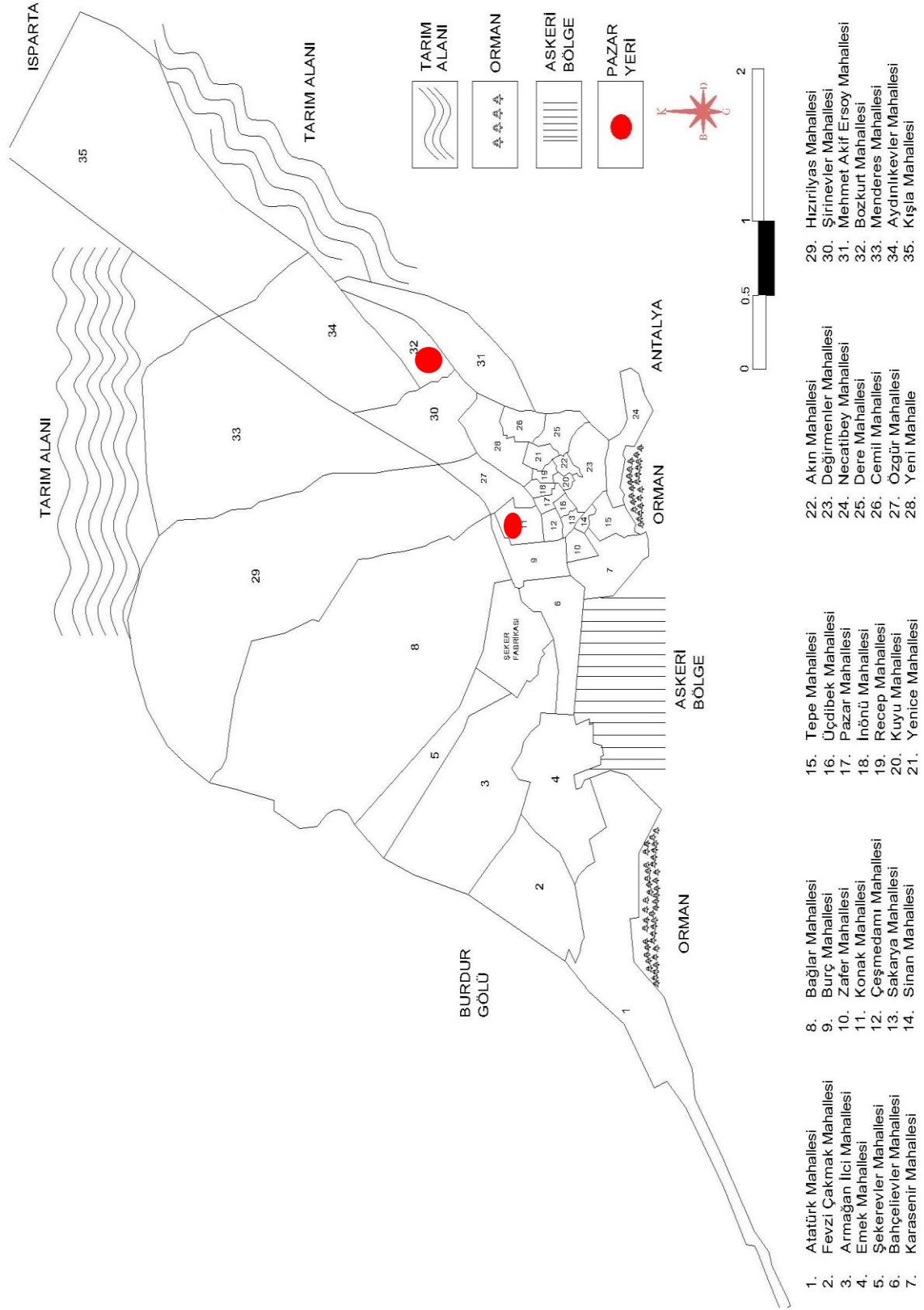

Şekil 4.15. Kent mezarlıklarından bazı görünümeler

4.1.9. Pazar Yerleri

Kavramsal anlamada irdelendiğinde pazar yerleri kent gelişim sürecinde ticaret merkezleri olarak karşımıza çıkmaktadır. Pazar yerleri sosyo-ekonomik olma özelliğinin yanında sosyo-kültürel eylemlerinde geliştiği mekânlardır. Sosyo-kültürel bağlamda kırsal kesimin kentli ile buluştuğu, geniş alanlarda kurulan mekanlardır. Günlük, haftalık ya da mevsimlik kurulan Pazar yerleri toplumun ekonomik açıdan da her kesimini bir araya getirme özelliği bulunan ender mekanlardandır.

Burdur kentinde pazar yeri olarak ayrılmış mevcutta iki alan bulunmaktadır. İlki uzay çatı olarak bilinen 17.605 m² olan pazar yeri, ikincisi ise Depremevleri'nde bulunan 3.280 m² olan Depremevleri Pazar yeridir. Uzay çatı Salı günleri hariç diğer günler otopark alanı, fuar alanı olarak kullanılırken, Depremevleri pazarı diğer günler kapalıdır. Kişi başına düşen pazar yeri 0,23 m²'dir. Kişi başına yaklaşık 0,2 m² pazar alanı olması gerektiği düşünülürse kentte Pazaryeri olarak bir yetersizlik gözükmemektedir (Şekil 4.16).

Şekil 4.16. Burdur kent merkezinde bulunan pazar yerleri

4.1.10. Konut ve Toplu Konut Bahçeleri

Açık-yeşil alanlar olarak en küçük alana sahip olan konut ve toplu konut bahçeleri, genellikle konut sakinleri ve yakınlarının yararlandığı alanlardır. Burdur kentinde, deprem riskinden dolayı en fazla 5 kata kadar (+ asma kat) yapılara izin verilir (TOKİ'ler hariçtir. 8 kata kadar bina yapılmıştır). Üniversitenin gelişimi ve ekonomik gelişimler sonucunda toplu konuta yönelim başlamıştır. Son dönemde nüfusun artması, korunma isteği, şehir hayatına geçilmesi tek katlı yapılaşmayı değil toplu konutlara olan rağbeti artırmıştır. Örneğin; TOKİ (toplu konut alanları), TOKİ 1, Göl Konakları, Yakamoz sitesi, Flora sitesi, Dostlar sitesi, Taşkent sitesi gibi çok katlı ve toplu konutlar bulunmaktadır (Yücedağ vd, 2017).

Yenice'nin yaptığı çalışmada ise Burdur'daki yüksek, orta ve düşük konutların alanları toplam 286.900 m² bulunmuş ve kişi başına düşen yeşil alan 4,01 m² olarak hesaplanmıştır (Yenice, 2012).

5. SONUÇ

Çalışma alanının yapıldığı Burdur kent merkezinin açık ve yeşil alanlarını incelediğimizde aktif yeşil alanlar bakımından yetersiz olduğu belirlenmiştir. Ancak pasif yeşil alanları da aktif yeşil alanlara eklediğimizde kişi başına düşen açık yeşil alan miktarı standartların üzerinde çıkmaktadır.

Burdur kent merkezinde yer alan mahalle, park ve çocuk oyun alanlarının kent genelindeki toplam miktarı her geçen yıl artış göstermektedir.

Araştırma sonuçlarından elde edilen bilgilere göre kent merkezindeki aktif yeşil alanlar; parklar (kent ormanları hariç), çocuk bahçeleri ve oyun alanları, refüj ve yollar, ağaçlandırma bölgeleri ve meydanlar dahil toplam miktarı 755.296 m²'dir ve kişi başına 8,36 m² açık ve yeşil alan düşmektedir. Mevcut aktif alanlara mezarlıklar, pazaryerleri, resmi kurum, spor alanları ve okul bahçeleri ve diğer açık alanlar (kent ormanları) ilave edildiğinde 1.987.693 m² yeşil alan ve kişi başına 21,98 m² alan düşmektedir.

Kent planları yapılırken dikkate alınan 3194 Sayılı Kanun gereğince yeşil alanlar için belirlenmiş ve çevre durum raporlarında yapılması belirtilen yeşil alanların gerçekleştirilmesi sağlanmalı ve kişi başına düşen yeşil alana dikkat edilerek tasarım yapılmalıdır. Bunun için açık ve yeşil alan miktarlarının nüfus artış oranına göre belirlenmesi gerekir.

Kentte 2 adet meydan bulunup yeşil zeminleri de dahil edildiği takdirde 10.538 m² alana sahiptir ve bu alan çok yetersizdir. Kent halkının toplu etkinlik ve eylemlerini karşılayabilecek nitelikte meydan bulunmamaktadır. Mevcut meydanlar küçük ve plansız olduğu için, ilgili kişiler ek meydan alanı önermeli ve halkın rekreasyon çeşitliliği bu alanlarda artırılmalıdır.

Kentte düşük peyzaj standardı gösteren parkların yenilenerek estetik ve işlevsel değere getirilmesi lazımdır. Düzenlenmiş parkların çoğunun küçük olması, dinlenme, spor, oyun gibi aktivitelerin bir arada yer alması, parkların kendilerinden beklenen işlevi yerine getirmemelerine neden olmaktadır. Kentteki dinlenme, eğlenme, spor gereksinimini karşılamak amacıyla parklar çeşitlendirilmeli, alan olarak genişletilmeli ve büyüklüklerine göre farklı fonksiyonlar taşınmalıdır.

Burdur kent ölçeğine bakıldığında, aktif kullanılan tüm açık yeşil alanlar, işin uzmanları olan peyzaj mimarları tarafından planlanıp tasarlanmadığı için, ekonomik ekolojik özgünlük ve işlevsellik anlamında oldukça eksik ve niteliksiz alanlar olarak karşımıza çıkmaktadır.

Gerekli ivedilikle gerekli yasal düzenlemeler yapılarak açık yeşil alanlar artırılmalı, ve işin uzmanları tarafından ele alınarak yaşanılabilir bir kente dönüştürülmelidir. Gelişen kent kimliğine yakışan değişimler yapılmalıdır.

Park ve çocuk oyun alanları her mahallede yapılmış fakat nitelik olarak yetersizdir. İlde çocuk başına düşen oyun alanları artırılmalı, standartlara uygun şekilde yapılmalıdır. Çocukların temel gereksinimlerine cevap verecek oyun alanlarının mahalle içinde dağıtılmalı ve büyüklük olarak ihtiyaca cevap vermelidir.

Kent içinde yer alan çocuk oyun alanları, parkların bir kenarında çözümlenmiştir. Genellikle, sallanma, tırmanma, kayma gibi sürekli aynı etkinlikler bulunan çocuk oyun grupları tasarlanmıştır. Birbirinin tekrar eden oyun grupları gözden geçirilmeli, çocukların farklı etkinlik yapması için tasarımcılar tarafından çözümler üretilmelidir. Ayrıca Burdur ilinde büyük çocuk parkı bulunmamakta, farklı konseptlerde büyük ölçekli çocuk oyun alanları tasarlanmalıdır.

Aktif yeşil alanın yetersiz olduğu ilde pasif yeşil alanlar 21,98 m² olup bu mevcut durum korunmalı, artan nüfusla bu alanlara ek yeşil alanlar da planlanmalıdır.

Bir başka yetersizlikte sunu çeşitliliğidir. Kent içerisinde yer alan parklarda kullanıcı eğilim ve taleplerinin yeteri kadar karşılanamadığı saptanmıştır. Kentte, mahalle ölçeğinde, farklı yaş gruplarına hizmet eden, sosyal iletişimin güçlenmesinde, boş vakitlerin verimli geçirilmesinde büyük katkılar sağlayan park niteliğindeki yeşil alanların da yetersiz olduğu görülmektedir.

Burdur kentinde bulunan mevcut açık-yeşil alanların mekânsal dağılımına bakıldığında gelişigüzel bir dağılıma sahip oldukları ve bir bütünlük arz etmedikleri izlenmiştir. Açık-yeşil alanların, kentsel alanın bütününde mekansal ve işlevsel kademelenme içerisinde dengeli dağılımı sağlanmalı, konum, büyüklük ve ulaşılabilirlik gibi konularda yeterliliği ve kent halkına uygun kullanım koşulları oluşturulmalıdır. Yeşil alanların çevresinde bulunan kullanımlarla ilişkilendirilmesi de bu alanların kullanım potansiyelini artıracaktır.

Burdur kentinde yer alan açık-yeşil alanların bitkisel materyallerine bakıldığında estetik ve işlevsel özellikleri açısından, kent insanının ihtiyaçlarını karşılayacak nitelikte olmadığı, bitkisel tasarımın yetersiz olduğu ve kullanılan bitki türlerinin mekanın kalitesini artırmada yeterli olmadığı gözlemlenmiştir. Yeşil alanın niteliği, veri çeşitliliği yaşayan kent insanının gereksinimlerine cevap verecek niteliklerde tasarlanmalıdır. Kentin ekolojik, sosyal, ekonomik ve kültürel özellikleri doğrultusunda yaşam kalitesini artırmaya yönelik

estetik ve işlevsel olarak açık ve yeşil alanlar planlanmalı ve tasarlanmalıdır. Bu amaçla Burdur Belediyesinde bulunan peyzaj mimarlarının sayısı artırılmalıdır.

Burdur Belediyesinde merkez sınırları içerisinde bulunan konut ve toplu konut alanlarının planlaması yapılırken, yapı ruhsatı vermeden önce istenilen teknik belgelerin yanında onaylı peyzaj projeleri de alan fark etmeksizin (Burdur belediyesi encümen kararı doğrultusunda 2.500 m² üstünde peyzaj projesi istenilmektedir. Normalde 30 m² her alana peyzaj projesi yapılma zorunluluğu getirilmiştir) istenmelidir.

Sonuç olarak, Burdur kentini modern, yaşanabilir ve kaliteli bir mekan haline getirmek için, yeşil alanların nitelik ve nicelik yönünden uygun şekilde planlanarak, mevcut yasa ve yönetmelik düzenlemeleri yapılmalı ve denetlenmesi sağlanmalıdır. Kent içinde bulunan tüm açık ve yeşil alanlar, kent yönetim kararları ve gerekli yasalar çerçevesinde bir bütünlük göstermeli, zaman içindeki meydana gelebilecek değişimler doğrultusunda esneklik, süreklilik ve sürdürülebilirlik sağlayacak şekilde oluşturulmalıdır. Ayrıca Burdur kent insanı, açık ve yeşil alan korunması ve oluşturulması konusunda yerel yönetimi etkilemesi ve yönlendirmesi açısından bilinçlendirilmelidir.

KAYNAKLAR

- Albayrak, B., 2006. Çorum Kenti Mevcut Kullanım Kararları ve Açık Yeşil Alan Verilerinin Değerlendirilmesi Üzerine Bir Araştırma, Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara, Türkiye.
- Akbulut, Ç. D., 2007. Aksaray Kenti Açık-Yeşil Alanların Nitelik ve Nicelik Yönünden Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Konya, Türkiye.
- Akdoğan, G., 1968. Doğa Düzenleme Ders Notları, Yıldız Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Planlama Yüksek Lisans, İstanbul, Türkiye.
- Aksoy, Y., 2014. Türkiye'de yeşil alanlarla ilgili yasal düzenlemeler. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi*, 13(26), 1-20.
- Anonim, 2019a. Burdur Belediyesi İmar Müdürlüğü tarafından hazırlanan Çevre Durum Raporu.
- Anonim, 2019b. Burdur Belediyesi Durum Araştırma Raporu, Burdur (Merkez) İlave-Revizyon İmar Planı Araştırma Raporu.
- Anonim, 2019c. Burdur Belediyesi İmar Müdürlüğü tarafından hazırlanan Burdur Belediyesi Durum Açıklama Raporu.
- Anonim, 2019d. Burdur İl Gıda Tarım Hayvancılık Müdürlüğü 2013-2017 yılı Kuraklık Eylem Planı Raporu.
- Anonim, 2019e. Burdur Belediyesi Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından hazırlanan 2019 yılı okul-öğrenci sayıları.
- Anonim, 2019f. (<https://rayhaber.com/2013/11/isparta-burdur-demiryolu-yuk-tasirda-yolcu-tasiyamaz-mi/>).
- Anonim, 2019g. Burdur Belediyesi AKOST İmar Bölümü tarafından elde edilen 2019 yılı resmi kurum sayı ve alanları.
- Anonim, 2019h. Burdur Meteoroloji Müdürlüğü'nden alınan 2018 Burdur İklim Raporu
- Anonim, 2019ı. Doğa Koruma ve Milli Parklar 6. Bölge Müdürlüğü'nden alınan 2019 yılı Korunan Alanlar Raporu.
- Anonim, 2019i. Burdur Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü'nden alınan 2019 yılı Park Yerleri ve alanları
- Anonim, 2019j. Burdur Belediyesi Gençlik Spor İl Müdürlüğü'nden alınan 2019 yılı spor alanları

- Askan, G., Yılmaz, H., 2016. Erzincan Kenti açık-yeşil alanlarında kullanılan bitkisel materyalin belirlenmesi. *Erzincan Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 9(1), 57-74.
- Atalay, H., 2008. Deprem Durumunda Kentsel Açık ve Yeşil Alanların Kullanımı Küçükçekmece Cennet Mahallesi Örneği, Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, Türkiye.
- Ataol, M., 2010. Burdur Gölü Havzası İçin Yeni Bir Su Yönetim Modeli Önerisi, Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, Türkiye.
- Aydemir, Ş., Aydemir, E. S., Beyazlı, D. Ş., Ökten, N., Öksüz, A. M., Sancar, C., Özyaba, M., Türk, Y. A., 2004, *Kentsel Alanların Planlanması ve Tasarımı*, Akademi Kitabevi, Trabzon.
- Ayatlı, B. 2013. Erzurum Kentinde Kişi Başına Düşmesi Gereken Aktif Yeşil Alan Miktarının Matematiksel Modelle Belirlenmesi, Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Erzurum, Türkiye.
- Aytaş, İ., 2017. Çankırı Kentsel Açık-Yeşil Alan Sisteminin Belirlenmesi, Yüksek Lisans Tezi. Çankırı Karatekin Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Çankırı, Türkiye.
- Bayraktar, A. 1973. *İzmir Şehrinin imarında peyzaj mimarisi ile ilgili problemler ve prensiplerin tespiti*. Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Mimarisi Kürsüsü, Birlik Matbaası, İzmir.
- Çelik, A., 2000. Yeşil Kuşak Kavramı ve İstanbul Kenti Yeşil Kuşak Sistemi İçin Öneriler, Yüksek Lisans. Bahçeşehir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, Türkiye.
- Çetiner, A., 1991. Şehircilik Çalışmalarında Donatım İlkeleri, Doçentlik Tezi. İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, Türkiye.
- Daloğlu, G., 2017. Isparta Kent Merkezi'nin Bazı Açık-Yeşil Alan Standartları Açısından Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi. Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Isparta, Türkiye.
- Dil, M., 2004. İstanbul'un, Yeşil Alan Sisteminin, Planlama Kriterleri Açısından İrdelenmesi, Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, Türkiye.
- Düzenli, T., Alpak E.M., Yılmaz, S., 2018. Kentsel dönüşüme alternatif bir yöntem: yeşil çatı tasarımı. *Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Dergisi* 20, 745-752.
- Ekinci, A., 2018. Isparta-Burdur Dostluk Yolu Mühendislik Jeolojisi İncelemesi, Yüksek Lisans Tezi. Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Isparta, Türkiye.
- Gönen, G. (1992). Mezarlıklar, *Peyzaj Mimarlığı Dergisi*, (III), sayfa 34-35, Ankara.

- Gül, A., Küçük, V., 2001. Kentsel açık-yeşil alanlar ve Isparta Kenti örneğinde irdelenmesi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi* 2, 27-48.
- Güler, B., 2018. Kentsel Dönüşümün Kent Çeperlerine Etkisi: Burdur Kenti Örneği, Yüksek Lisans Tezi. Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Isparta, Türkiye.
- Kahraman, G.N., 1999. Kayseri Kentsel Gelişme Alanının Peyzaj Planlama Kapsamında Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi. Çukurova Üniversitesi. Fen Bilimleri Enstitüsü, Adana, Türkiye.
- Karalı, S., 2001. Kentsel Mekân İçerisinde Yer Alan Yeşil Alanların Değerlendirilmesi; İstanbul Ümraniye Örneği, Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, Türkiye.
- Kart, N., 2008. İstanbul Tarihi Yarımada Yeşil Alanlarının Tarihsel Süreç İçerisindeki Değişiminin İrdelenmesi. Doktora Tezi. İstanbul Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, Türkiye.
- Khotdee, M., Singhirunnusornb, W., Sahachaisaeree, N., 2012. Effects of green open space on social health and behaviour of urban residents: A case study of communities in Bangkok Procedia. *Social and Behavioral Sciences*, 36, 449-455.
- Kömür Ardalı, Z., 2018. Beylikdüzü İlçesi Açık Yeşil Alan Sisteminin Mevcut Durumunun Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Tekirdağ, Türkiye.
- Manavoğlu, E., 2005. Konyaaltı Kentsel Alanında Bir Yeşil Alan Sistem Önerisi Geliştirilmesi, Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Antalya, Türkiye.
- Manavoğlu, E., 2013. Antalya Kenti Yeşil Alanlarının Çok Ölçütlü Analizi Ve Planlama Stratejilerinin Geliştirilmesi, Doktora Tezi. Akdeniz Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Antalya, Türkiye.
- Manavoğlu, E. ve Ortaçşme, V., 2007. Konyaaltı kentsel alanında bir yeşil alan sistem önerisi geliştirilmesi. *Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 20(2), 261-271.
- Menteşe, S., 2019. Bilecik şehir merkezinde kentsel açık-yeşil alanların değerlendirilmesi. *Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Dergisi*, 13 (1), 109-116
- Olgun, R., 2018. Niğde Kenti Açık ve Yeşil Alanlarına Yönelik Stratejik Hedeflerin Belirlenmesi ve Planlama Stratejilerinin Geliştirilmesi, Doktora Tezi. Akdeniz Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Antalya, Türkiye.
- Önder, S., Aklanoğlu F. 2002. Konya Kenti meydanlarının planlama ve tasarım yönünden değerlendirilmesi, *Selçuk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi* 16 (30), 105-111.

- Önen, E., 2015. Kentsel Açık-Yeşil Alan Stratejilerinin Belirlenmesi: Güzelbahçe (İzmir) İlçesi Örneği, Doktora Tezi. Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İzmir, Türkiye.
- Özbilen, A., 1991. *Kentiçi Açık Alanlar ve Dağılımı, Tarihi Eserler ve Gelişen Yeni Yapılaşma*, K.T.Ü. Orman Fakültesi, Genel Yayın No:155, F.Y.N: 17, Trabzon.
- Öztan, Y., 1968. *Ankara Şehri ve Çevresi Yeşil Saha Sisteminin Peyzaj Mimarisi Prensipleri Yönünden Etüd ve Tayini*, Ankara Üniversitesi Basımevi. Ankara.
- Özçelik, H., Çinlibel, İ., Muca, B., Koca, A., Tavuç, İ., Bebekli, Ö., 2014. Burdur İli karasal ve iç su ekosistem çeşitliliği, *SDU Journal of Science (E-Journal)*, 9 (2), 12-43
- Pehlivan, T., 2016. Kentsel Yeşil Alanların Peyzaj ve Silvikültürel Yönden Değerlendirilmesi; Trabzon Örneği, Yüksek Lisans Tezi. Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon, Türkiye.
- Polat, A., Önder, S., 2012. Kentsel Açık-Yeşil Alanların Kent Yaşamındaki Yeri ve Önemi, Kentsel Peyzaj Alanlarının Oluşumu ve Bakım Esasları Semineri, Selçuk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Konya.
- Tepe, A.C., 2018. Açık ve Yeşil Alanların Kentsel Yaşam Kalitesine Etkisinin Belirlenmesi: Sancaktepe Örneği, Doktora Tezi. Düzce Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Düzce, Türkiye.
- Tosun, E., 2007. Tekirdağ İli Çorlu İlçesi Açık ve Yeşil Alanların Saptanması Üzerine Bir Araştırma, Yüksek Lisans Tezi. Trakya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Tekirdağ, Türkiye.
- Türkiye İstatistik Kurumu 2019. <http://www.tuik.gov.tr> (Erişim tarihi: 08.05.2019).
- URL-1, 2019. Burdur Cumhuriyet Meydanından bazı görünüm. https://www.google.com/search?q=burdur+cumhuriyet+mevdan%C4%B1&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwiSsLbXid_jAhUAQUEAHf_AyEQ_AUIEi (Erişim Tarihi: 04.04.2019)
- Uzun, G. 1990. *Kentsel Rekreasyon Alan Planlaması*, Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Ders Kitabı No:48, Adana.
- Vardar, A., 1990. *Meydansız Kentler makalesi*, Planlama TMMOB Şehir Plancıları Odası Yayını, Ankara.
- Yavuz, A., Eminağaoğlu, Z., 2007. *Artvin Kentinde Yeşil Alanların Yeterlilik Bakımından İrdelenmesi*, TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası, Ulusal CBS Kongresi, Trabzon.
- Yenice, S., 2012. Kentsel yeşil alanlar için mekânsal yeterlilik ve erişebilirlik analizi; Burdur örneği, Türkiye, *SDÜ Orman Fakültesi Dergisi*, 13, 41-47

- Yılmaz, B., 1998. Bartın Kenti Açık ve Yeşil Alan Sisteminin Saptanması Üzerine Bir Araştırma, Yüksek Lisans Tezi. Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Bartın, Türkiye.
- Yücedağ, C., Kaya, L.G., Ulu, A., 2017. Burdur Kenti toplu konut ve site alanlarının peyzaj tasarım yeterliliğinin incelenmesi, *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 8(2), 114-122.
- Yücekaya, M., 2013. Kilis'te Açık Yeşil Alanlar ve Park Nitelikleri, Yüksek Lisans Tezi. Erciyes Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kayseri, Türkiye.
- Wolch, J.R., Byrne, J., Newell, J.P., 2014 Urban Green Space Public Health and Environmental Justice: The Challenge of Making Cities 'Just Green Enough', *Landscape and Urban Planning*, 125, 234-244.

EKLER

EK 1

Tablo 4.20. Çocuk oyun alanlarının nitelik durumları

Parkın İsmi	Trm (1*)	Kydr (2*)	Thtv (3*)	Slnc. (4*)	ÇOG (5*)	Kum. (6*)	Kçk. (7*)	Mini futbl	Min Bskt	Fit. (8*)
75.Yıl Parkı					1			1	1	*
Akdeniz Evler Parkı										*
Altınterim Solmaz Parkı	3	5	*	2	2	*	1	*	*	*
105 Evler Parkı	1	4	1	2	2	*	*	*	1	*
Atatürk Parkı										*
Merveevleri Parkı	*	3	1	2	1	*	1	*	*	*
Aydınlıkevler Parkı 1	*	2	2	2	2	*	*	1	1	1
Aydınlıkevler Parkı 2	*	2	1	2	2	*	1	1	1	1
İstasyon Parkı	*	5	1	2	2	*	1	*	*	*
5 Nolu Sağlık Ocağı Parkı	*	3	1	2	1	*	*	*	*	*
Nurhan Çiftçi Başı Parkı	*	4	1	2	1	*	1	*	1	*
Çevre Parkı	*	*	*	*	1	*	*	*	*	*
Gülçin İlci Bozkurt Parkı	*	3	*	2	1	*	*	*	*	*
Gençlik Parkı	3	2	1	2	3	*	2	*	*	1
Nurgülevler Parkı	*	*	*	*	*	*	*	*	*	1
Cumhuriyet Parkı	1	4	1	2	1	*	*	*	*	*
Gazi Parkı	*	3	1	2	1	*	1	*	*	1
Ağıl Park	*	2	*	2	1	*	*	*	*	*
Cemil Park	*	2	1	2	2	*	*	1	1	*
Değirmen	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

Parkı										
Termik Park	1	2	*	*	1	*	*	*	*	1
Dereboğazı Parkı	*	2	*	2	2	*	*	1	1	1
Dsi Parkı	*	*	*	*	*	*	*	*	*	1
Esenkent Parkı	*	2	1	2	2	*	1	*	1	*
Farabi Parkı	*	3	1	2	1	*	*	*	*	*
Özürlüler Okulu Parkı	1	2	*	1	1	*	*	*	*	*
Topraksu Parkı	1	3	1	2	1	*	*	*	*	*
Yahya Kemal Cad. Parkı	1	3	1	2	1	*	*	*	*	1
Anilkent Parkı - 1	*	3	1	2	1	*	1	*	*	*
Anilkent Parkı - 2	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Özsukent Parkı	1	1	1	2	1	*	*	*	*	*
Sahilevler Parkı	*	2	*	2	1	*	*	*	*	*
149 Cami Altı Parkı	*	*	*	*	*	*	*	*	1	1
Karasenir Parkı	*	4	*	2	1	*	*	*	*	*
Mevlana Parkı	1	3	1	*	1	*	*	*	1	*
Akdere Parkı - 2										*
Akdere Parkı - 1	*	2	*	2	1	*	*	*	*	*
Necatibey Parkı	*	3	1	2	1	*	*	*	*	1
Pazar Mahallesi Veis Sk Parkı	*	2	1	2	1	*	*	*	*	*
Özlemler Parkı	*	2	1	*	1	*	*	*	*	*
Şirinevler 1	1	3	1	2	1	*	*	*	*	1

Şirinevler 2	1	2	1	2	1	*	*	*	*	*
Zafer Mah. Asma Parkı	*	3	*	2	1	*	1	*	*	*
Alyazma Piknik Alanı										*
Dostlar Sitesi Parkı	*	*	*	*	*	*	*	*	*	1
Güzelevler Parkı	*	3	*	2	1	*	*	*	*	*
Güzelleştirme Parkı	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
İşçievler Parkı	1	2	1	*	1	*	*	*	*	*
Mustafa Balbay Parkı 1										1
Hızırilyas Parkı	*	3	1	2	1	*	*	*	*	*
Çağlayan Park	*	2	1	2	1	*	*	*	1	1
Akın Mahallesi Parkı	*	2	1	2	1	*	*	*	*	*
Susamlık Parkı	1	5	1	2	1	*	1	*	*	*

1*:Tırmanma, 2*:Kaydırak, 3*:Tahterevalli, 4*:Salıncak, 5*:Çocuk Oyun Grubu, 6*: Kum Havuzu, 7*:Kauçuk zemin, 8*:Fitness bölümü.

ÖZGEÇMİŞ

Adı ve Soyadı :Altunay ULU
Doğum Yeri ve Yılı :Burdur/ 1991

<u>Eğitim Durumu</u>	<u>Yıl</u>
Lise :USO Anadolu Lisesi	2005-2009
Lisans :Karadeniz Teknik Üniversitesi	2011-2015
Yüksek Lisans :	

<u>Çalıştığı Kurum / Kurumlar</u>	<u>Yıl</u>
1- Mimarlar Odası Burdur Temsilciliği	2016/Halen
2-	

Yayınları ()

Yücedağ, C., Kaya, L.G., Ulu, A., 2017. Burdur Kenti Toplu Konut ve Site Alanlarının Peyzaj Tasarım Yeterliliğinin İncelenmesi, *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi* 8(2), 114-122.